

“Tarp ilgesio ir teviškės”

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — \$22, pusmetinė — \$12, rėmėjo — \$25, garbės — \$30 (Amerikoje — JAV doleriais).
Pavieniai numeriai — 50 ct.

Adresų keitimo reikalų kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ct. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

I Romą 1987.IX.30 atvyko Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininkas, Kauno ir Vilkaiviškio vyskupijų apaštalinis administratorius arkivyskupas Liudas Povilonis, lydimas savo vyskupo pagalbininko Vlado Michelevičiaus ir Kauno arkivyskupijos kancelerio mons. Antano Bitvinsko. Romos orauostyje svečius sutiko Vatikano viešųjų reikalų tarnybos sekretoriaus pavaduotojas prel. Audrys Bačkis, tos pačios tarnybos narys jėzuitas kun. Stanisław Szłowiec, Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius prel. Algimantas Bartkus, prel. Antanas Jonušas, kun. Petras Čemėska, kun. Vladas Delinikaitis ir kiti Romos lietuviai kunigai. Lietuvos vyskupo konferencijos pirmininkas arkiv. Liudas Povilonis yra pilnateisis Pasaulio vyskupų sinodo narys. I Romą atvyko dalyvauti sinodo sesijoje, kuri prasidėjo spalio 1 d. ir baigsis spalio 30 d. Drauge su lietuvišiais vyskupais i Romą atvyko Latvijos kardinolas Rygos arkivyskupas Julius Vaivods, lydimas vyskupo pagalbininko Janis Cakulis ir dviejų kunigų.

Popiežius Jonas-Paulius II 1987.X.2 savo privačiame bute priėmė svečius iš Lietuvos: Lietuvos vyskupų konferencijos pirm. Kauno ir Vilkaiviškio vyskupijų apaštalinį administratorių arkivyskupą Liudą Povilonį ir jo pagalbininką vyskupą Vladą Michelevičių. Susitikimas užtruko apie pusantros valandas, nes darbo kambaryje pradėtas pokalbis buvo pratęstas prie vakarienės stalo. Šv. Tėvas gyvai domėjosi Lietuvos katalikų gyvenimu ir jo problemomis: vyskupų bei kunigų veikla, Tarpdiecizine Kauno kunigų seminarija, pasauliečių religinės sąmonės ugdymu, dvasiniais pašaukimais, vaikų ir jaunimo religiniu švietimu bei auklėjimu. Šeštadienio rytą arkivyskupas Povilonis dalyvavo Pasaulio vyskupų sinodo posėdyje.

Paryžiuje leidžiamas rusų išeivių laikraštis "Ruskaja Mysl" 1987 m. rugsėjo 18 d. nr. informuoja, kad nepaisant sovietinės valdžios ir Saugumo pareigūnų trukdymų Šiluvos Dievo Motinos šventovė šiais metais aplankė apie 80.000 žmonių. 60.000 žmonių atliko išpažintį ir priėmė Komuniją. Vien tik rugsėjo 13 d. iškilmingose pamaldose Šiluvoje dalyvavo apie 10.000 Lietuvos tikinčiųjų. Laikraštis rašo, kad du kartus — šeštadienį ir sekmadienį maldininkai ėjo Kryžiaus kelius. Šeštadienį procesijai vadovavo kun. Rokas Puzonas, sekmadienį — kun. Antanas Gražulis.

Užsienio spauda pasiekusiomis žiniomis, į milicijos būstinę Vilniuje buvo iškviestas vienas iš rugpjūčio 23 d. Vilniuje įvykusios demonstracijos dalyvių — Vytautas Bogušis. Dvi valandas Bogušį tardė pats KGB viršininkas Eismantas, kuris detaliai klausinėjo, ar tasai prisidėjo prie Vilniuje įvykusios demonstracijos organizavimo, klausė ką žina apie kitus asmenis, dalyvavusius demonstracijoje, priekaištavo kam Bogušis pasirašęs drauge su keliais kitais asmenimis atvirą laišką Sovietų Sąjungos generaliniam prokurorui protestuojant prieš milicijos grubų elgesį su trimis nieku nenusikalčiusiais piliečiais — Nijole Sadūnaite, Robert Grigu ir kunigu Roku Puzonu. Tardymo metu Bogušiu pasiskundus KGB viršininkui Eismantui, kad anksčiau buvęs saugumiečių sumuštas, šis atsakė: geriau būti fiziškai sumuštam, negu šešerius metus sėdėti...

Romoje 1987 m. rugsėjo mėnesį įvyko tarptautinio katalikų

intelektualų sąjūdžio "Pax Romana" atstovų suvažiavimas šios organizacijos įsteigimo keturiasdešimtmečiui paminėti. Suvažiavime dalyvavo apie 300 atstovų iš daugiau kaip 50 pasaulio kraštų. "Pax Romana" sąjūdis dabar turi 200.000 narių — krikščionių intelektualų 90 pasaulio kraštų. Sąjūdyje dalyvauja taip pat ir tremtyje gyvenančių lietuvių krikščionių intelektualų atstovai. "Pax Romana" sąjūdis skleidžia krikščioniškąją mintį ir dvasią universitetinėje bei profesinėje aplinkoje, ugdo katalikų intelektualų savitarpio bendravimą, svarsto laiko keliamas problemas, įsiekdamas jom deramo sprendimo krikščioniškų principų šviesioje. Lietuviai į sąjūdį buvo priimti kaip pilnateisiai nariai 1925 m.

Amerikiečių negrų teisių gynėjo Martin Luther King našlė Coretta Scott King savo ir Martin Luther King fondo vardu pasiuntė laišką Sovietų Sąjungos ambasadoriui Vašingtone, prašydama, kad sovietų vyriausybė išlaisvintų kunigą Alfonsą Svarinską ir leistų jam vėl normaliai atlikti kunigiškas pareigas. "Mes viliamės, — rašo laiške, — Coretta King, kad generalinis sekretorius Gorbachiovas palankiai priims prašymą ir bus atitaistyti kunigui Svarinskui padaryti kunigauda, atėmus jam priklausancias teises. Coretta King primena sovietų ambasadoriui, kad kunigas Alfonsas Svarinskas yra religinės laisvės Lietuvoje gynėjas ir vienas iš Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto steigėjų, kad už taikingas pastangas ginant įsitikinimų laisvę apkalintas tariama antisovietine agitacija bei propaganda ir nuteistas sunkia kalėjimo bausme, kurią tebeatlieka darbo lageryje. Coretta King atkreipia sovietų ambasadoriaus dėmesį, kad kunigas Alfonsas Svarinskas už tikinčiųjų teisių gynimą jau yra iš viso iškalbėjęs 20 metų.

Maskvoje ortodoksų veikėjas ir žmogaus teisių gynėjas Aleksandras Ogorodnikovas visuomenei pateikė naujo periodinio leidinio "Krikščioniškų bendruomenių biuletenio" pirmąjį numerį. Jis ta proga privačiame bute surengtoje spaudos konferencijoje pareiškė, kad naujas biuletenis savo dvasia yra susijęs su ortodoksais, bet nori būti atviras ir dialogui su kitomis religijomis. Vienas šio laikraščio egzempliorius, — tęsė Ogorodnikovas, yra nusiųstas valdžios organams, iš kurių darbas yra laukiama oficialaus leidimo. Biuletenis buvo nusiųstas ir Maskvos patriarchatui, bet atsiliepimo dar nesulaukia.

Septintojo dešimtmečio pabaigoje Ogorodnikovas Maskvoje įsteigė krikščioniškų jaunimo seminarus ir kartu pogrindyje leido laikraštį "Bendruomenė". Už tai jis buvo nuteistas devynerius metus kalėti. 1987 m. pavasarį Ogorodnikovas buvo prieš laiką iš kalėjimo paleistas. "Gorbachiovo atviro politika yra didžioji mano viltis", pažymėjo Ogorodnikovas spaudos konferencijoje. Jeigu nepasiseks gauti pagalbos iš valstybinių spausdintuvių, tai biuletenis bus leidžiamas ir spausdinamas savarankiškai. Laiške kompartijos CK nariui Jakovlevui Ogorodnikovas "Krikščioniškų bendruomenių biuletenio" reikalingumą pagrindžia tuo, kad ortodoksams yra būtinas nepriklausomas, svarbus ir aktuales religinio gyvenimo klausimus nagrinėjantis laikraštis. Šis laikraštis esąs naujo, pakitusio dvasinio gyvenimo mūsų visuomenėje išraiška. Jis atspindi mūsų visuomenės dvasią. CIL

Vyskupas lanko lietuvius Lenkijoje

Vyskupas Paulius Baltakis, paskatintas Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II ir pakviestas Lomžos vyskupo M. Paetzo, aplankė Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvius 1987 m. vasarą

KUN. EDMUNDAS PUTRIMAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Dalyvavo apie 100 tikinčiųjų. Giedojo tas pats mergaičių choras iš Vroclavo apylinkės.

6 v.v. visi lietuviai susirinko savo būstinėje, kur buvo suorganizuota cepelinų vakarienė. Įdomu buvo sužinoti, kad viena lenkaitė ekonomistė, kuri domisi lietuviais ir Lietuva, aktyviai padėjo suorganizuot vakarą, išskedama įvairių pyragų su lietuviškais įrašais.

Iš pasakytų kalbų buvo matyti, kad jų rūpesčiai lietuviškumo srityje yra tokie patys, kaip Amerikoje, V. Europoje ir kitur, nes esame ateiviai. Padėtis Suvalkų trikampyje yra kitokia, nes tie žmonės yra savojo žemėje.

Aušvica

Rugpjūčio 24 d. išvažiavome aplankyti buvusio Aušvico nacių koncentracijos lagerio. Ten buvo nužudyta "Cyclon B" dujomis milijonai žmonių. Žuvo ir lietuvių, nes viename žemėlapyje rodė strėlę, vedančią iš trijų Baltijos kraštų Aušvico link. Vienuoliktą baraką rūšys buvo nukankintas šv. Maksimilijonas Kolbe, OFM Con. Ta vieta papuosta gėlėmis, žvakėmis ir plakatais.

Popiežiaus gimtinėje

Iš Aušvico nuvykome į Vadovicų (Wadowice) miestuką. Čia gimė ir augo dabartinis popiežius Karolis Wojtyła. Dar stovi namas, kuriame jis gimė. Bazilikoje, kur jis buvo pakrikštytas ir priėmė pirmąją Komuniją bei Sutvirtinimo sakramentą, yra mažas šv. Kazimiero paveikslas, vaizduojantis jį, besimeldžiantį prie Vilniaus katedros durų.

Baigėme dieną apsidodami Kalvarijoje, kur gyvena Krokuvos pranciškonai. Pranciškonai iš šios provincijos vyko į Lietuvą kaip misijonieriai.

Mus nuosirdžiai priėmė tos seminarijos rektorius, buvęs viceprovincijolas. Buvo malonu išgirsti, kaip pas juos pašaukimų skaičius kasmet auga. Po vakarienos išėjome pamatyti dalį kalno, kur yra Kryžiaus keliai, 7 km ilgumo su 42 koplyčiomis. Toji vieta yra antra garsiausia Lenkijoje po Čenstakavos. Vakare didelės būrys jaunimo susirinko aplink Marijos statulą ir, laikydami po žvakę, giedojo giesmes daugiau kaip valandą. Apylinkė kalnuota, ir jų balsai labai gražiai aidėjo.

Jogaila, Jadvyga, Pilsudskis

Sekantį rytą atsilaukėme Mišias prie stebuklingo Marijos paveikslą, kurį Šv. Tėvas vainikavo 1983 m. apsilankymo metu Krokuvoje. Po pusręžių nuvažiavome į Krokuvą, kur pirmiausia aplankėme Vavelio katedrą. Ten palaidotas vyskupas kankinys šv. Stanislovas, o šalia jo — Jogaila. Jadvygos pelenus Šv. Tėvas perkėlė prie altoriaus, kur ji dažnai meldavosi, prie stebuklingojo kryžiaus. Ant jos karsto yra nupieštas Vytis ir šalia jo — lenkų Erelis.

Aplankėme Mickevičiaus ir Senkevičiaus kapus. Katedros požemiuose palaidoti Lenkijos kunigaikščiai ir Pilsudskio kūnas. Ant pastarojo koplyčios vartų matyti didelis Vytis ir Erelis, o pačioje koplyčioje — Aušros Vartų Marijos paveikslas ir lenta su paaiškinimais apie jo laimėjimus valdant Lenkiją. Jo širdis palaidota Vilniuje.

Pačioje Vavelio pilyje, kur Jogaila gyveno, yra daug kambarių, papuoštų Lietuvos Vyčiu. Netoli pilies, prie pagrindinio turgaus, miesto centre, stovi didelė Mickevičiaus statula su įrašu "Tautos sūnui — tautai".

Iš ten nuėjome aplankyti Žalgirio mūšio paminklo. Viršuje ant žirgo sėdi karalius Jogaila, jo priešakyje stovi su kardu mūsų Vytas, o po jo kojomis gulį nugalėtas kryžiuočius magistras. Paminklo šonuose yra vaizduojami lietuvių, lenkų ir totorių kareiviai.

Čenstakavoje

Po pietų išvykome į Čenstakavą, kur tuo metu posėdžiavo Lenkijos vyskupai ordinarai (apie 25), ir pagalbininkai —

iš viso 45 vyskupai. Gavę po kambarį svečių namuose, kuriuos Šv. Tėvas savo lėšomis pastatė, aplankėme vienuolyną, baziliką, muziejų, Marijos koplyčią ir Kryžiaus kelius. Vakarienos metu teko pasikalbėti su kardinolais bei vyskupais. Rugpjūčio 26 d. buvo Čenstakavos Marijos šventė. 8 v.r. 50 kunigų koncertavo prie stebuklingojo Marijos paveikslą, jų tarpe ir kan. A. Jurkevičius, kun. Br. Kuculis ir kun. E. Putrimas. 10.30 v.r. įvyko pamaldos lauke, kur Šv. Tėvas, lankydamas Čenstakavą, atnašavo Mišias. Dalyvavo 250,000-300,000 asmenų, daugiausia jaunimo, kuris kaip piligrimai atėjo pūsti iš visos Lenkijos dalyvauti šiose iškilmėse.

Mišias atnašavo Krokuvos arkivyskupas kard. Macharski, Newarko arkivysk. Theodore McKarick, arkivyskupas iš Brazilijos ir vysk. P. Baltakis. Mišių pradžioje pauliečių vienuolijos generolas J. Platek pasveikino dalyvaujančius kardinolus bei vyskopus. Kai paminėjo lietuvių vyskupą Baltakį, minia plojo kelias minutes.

Pamokslą pasakė kard. J. Glemp. Aukojimo metu Marijos koplyčiai buvo įteiktas visų Lenkijos lietuvių vardu didelis metalinis Lietuvos 600 m. krikšto sukakties medalis, padarytas Lietuvoje. Kard. Macharski medalį perdavė pauliečių generolui ir prašė jį pakabinti kuo arčiau Marijos paveikslą, nes tas simbolis išreiškia Lietuvos ištikimybę Kristui. Generolas parodė medalį miniai, kuri garsiai pradėjo ploti.

Vyskupo Baltakio žodis

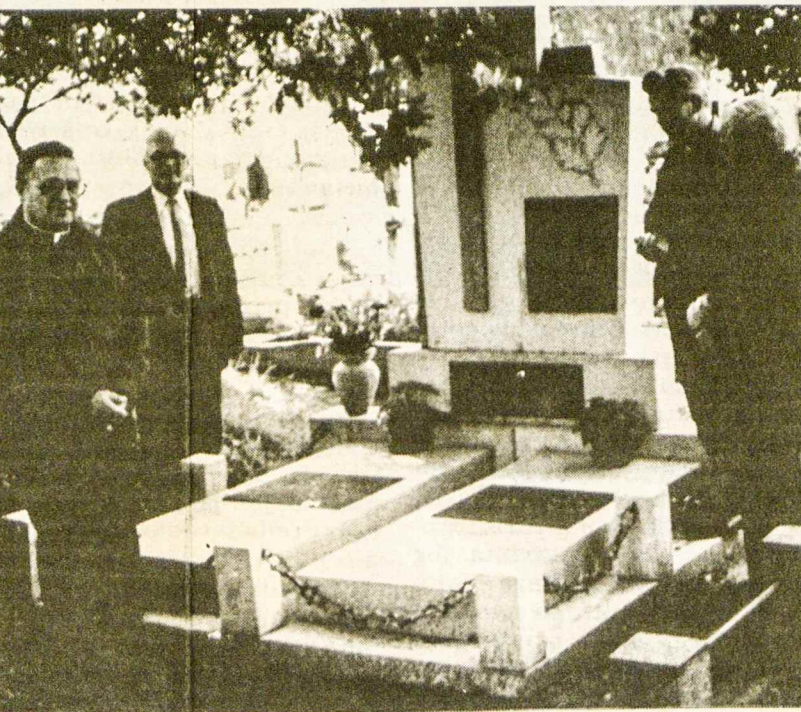
Komunijos metu vyskupas Baltakis buvo pakviestas dailinti Komuniją kardinolam, vyskupam bei prelatam, kurie sėdėjo netoli pagrindinio altoriaus. Prieš Mišių pabaigą kalbėjo, koncelebrantai svečiai vyskupai. Štai vysk. Baltakio sveikinimo pagrindinės mintys.

"Kiekviena tauta vadina Mariją skirtingais vardais — Čenstakavos, Vilniaus Aušros Vartų, Fatimos, Gvadalupeš... bet Ji yra viena ir ta pati mus visus mylinti motina... Mielas jaunime, jūs esate mūsų viltis. Jūsų pamaldumas ir Mariją užtikrina K. Bendrijai ir pasauliui gražesnę rytojų, taiką ir sugyvenimą tarp tautų... Aš negaliu užbaigti

Seinų lietuviai išeina iš popietinių savo pamaldų bazilikoje, kurioje ilgą laiką buvo draudžiama turėti lietuviškas pamaldas

Nuotr. E. Putrimo

Prie lietuvių kankinių kapo Lenkijos Pucke, kur yra palaidoti 1945 m. kun. ALFONSAS LIPNIŪNAS ir ANTANAS ŠAPALAS. Juos 1987 m. vasarą aplankė (iš kairės): vysk. PAULIUS BALTAKIS, Slupsko lietuvių draugijos pirmininkas, kan. ALFONSAS JURKEVIČIUS, kun. BRONIUS KUCULIS

Nuotr. E. Putrimo

savo žodžio neišreiškęs ypatingos padėkos Šv. Tėvui bei visiems Lenkijos vyskupam, ypač vysk. J. Paetz už nepaprastą nuoširdumą ir organizuojamas maldas už Lietuvą... Po kiekvieno sakinio minia vis paplodo. Vysk. Baltakis kalbėjo lietuviškai, jo kalbą vertė į lenkų kalbą kun. A. Jurkevičius.

Pas kardinolą

Po iškilmingų pietų išvykome drauge su Vroclavo arkivyskupu kardinolu Gulbinavičium ir Vroclavą vakarienei. Vaisėse dalyvavo Vroclavo vyskupas pagalbininkas Tadeusz Rybak, vysk. Josef Pazdur ir vysk. Josef Michalik (buvęs lenkų kolegijos rektorius Romoje). Kardinolas vaišino lietuvišku krupniku iš Vilniaus, mums lietuviškai padainavo ir net lietuviškai kalbėjo. Jis labai domėjosi lietuvių išeivijos gyvenimu.

Pirmadienio rytą buvome pakviesti į koncelebruotą Mišias su kard. Gulbinavičium Vroclavo katedroje. Tai buvo atidarymas 17-tos pastoracinės studijų savaitės dvasiškiams. Kardinolas Mišių pradžioje pareiškė: "Kai Lietuva su Kristumi įeina į septintąjį šimtmetį, mes turime nešti Kristų į dabartinį gyvenimą".

Mišių pabaigoje vysk. Baltakis pasveikino studijų savaitės dalyvius, išreikšdamas padėką kardinolui už nuoširdų priėmimą. Po pamaldų kardinolas ir vyskupas Baltakis perkirpo garbės juostelę oficialiai atidarant nuotraukų parodą apie Šv. Tėvo lankymąsi Lenkijoje. Viena iš nuotraukų buvo lietuvių delegacija, prel. Dzermeikos lydimas, su dideliu transparentu, ant kurio buvo įrašyta "Lituania". Ši delegacija nešė auką Šv. Tėvui Mišių metu Varšuvoje. Tą nuotrauką buvo įdėta į Vatikano laikraštį. Italijos spauda teigė, kad ta delegacija buvo iš okupuotos Lietuvos.

Iš parodos nuėjome į Vroclavo seminariją, kur prasidėjo studijų savaitė. Pirmą pasakaitą labai įdomiai skaitė vysk. Michalik. Joje taip pat dalyvavo vysk. Baltakis, kan. Jurkevičius, kun. Kuculis ir kun. Putrimas.

Varšuvos lietuviai

Rugpjūčio 30 d., 12 v., vysk. Baltakis drauge su kan. Jurkevičium bei kun. Putrimu atna-

(Nukelta į 6-tą psl.)

A+A

Inžinieriui

LEOPOLDUI BALSUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą žmonai LYDIJAI, sūnums — dr. ARUI, RIMUI su šeimomis ir vaikiciams —

Petras ir Jaquelina Reginos

Kanados lietuvių žurnalistų sąjungos revizijos komisijos nariui

A+A

LEOPOLDUI BALSUI

mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jo žmonai LYDIJAI, sūnums — dr. ARUI ir RIMUI, vaikaičiams, giminiams ir artimiesiems —

Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga

Vilniaus krašto lietuviui, knygos "Vilnius tarp audrų" autoriui

JERONIMUI CICĖNUI

po ilgos ligos mirus JAV-se,

jo žmonai PETRONELEI, giminėms, artimiesiems, bičiuliams ir jo gerbėjams reiškiame gilią užuojautą —

Vilniaus krašto lietuvių sąjunga
Kanadoje

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

ADELEI DAUGINIENEI

iškeliauvus amžinybėn,

jūsų dukrą LINĄ JUZUKONIENĘ, sūnų VALTERI, su žmona, sūnų BRONIŲ, vaikaičius — ALGĮ, RŪTĄ, VIDĄ, VALĮ, RIČARDĄ ir jų šeimas bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

J. ir B. Sriubiškiai
V. ir B. Saulėnai
P. ir J. Šablinskai
O. Skrebūnienė

J. Vingelienė
D. ir M. Regina
E. Draudvilienė
S. J. Andriuliai

P A D Ė K A

Mano mylimas vyras

a.a. ČARLIS-KAZIMIERAS AMBRASAS

mirė 1987 metų rugsėjo 24 dieną

Bellechasse ligoninėje Montrealyje.

Reiškiu padėką klebonui kun. St. Šileikai, SDB, už ligonio lankymą, ligonio sakramentą, maldas prie karsto koplyčioje, šv. Mišias, pamokslą, apeigas kapinėse.

Dėkoju sol. A. Kebliui už giedojimą per Mišias ir kapinėse, choristams iš abiejų parapijų ir solo giedojimą J. Skėriui. Nuoširdus aciu Onutei Lukauskienei už nuolatinį ligonio lankymą, L. Bohemier ir Elzbietai Tanonienai už administracinį laidotuvių tvarkymą.

Dėkoju už paaukotas Mišias, maldas, gėles, gausias užuojautas raštu, žodžiu, dalyvavimą laidotuvėse, palydėjimą į kapines.

Nuoširdžiai dėkoju p. Kurilenei ir jos padėjėjom už laidotuvių pietų paruošimą, mieloms ponios už pyragų iškepimą.

Likau viena, tačiau jūsų visų čia paminėtų ir kitų gerų bičiulių nuoširdumo dėka jaučiuosi neužmiršta. Iš širdies dėkoju visiems.

Jūsų Izabelė Ambrasienė

Canadian Art Memorials Ltd.

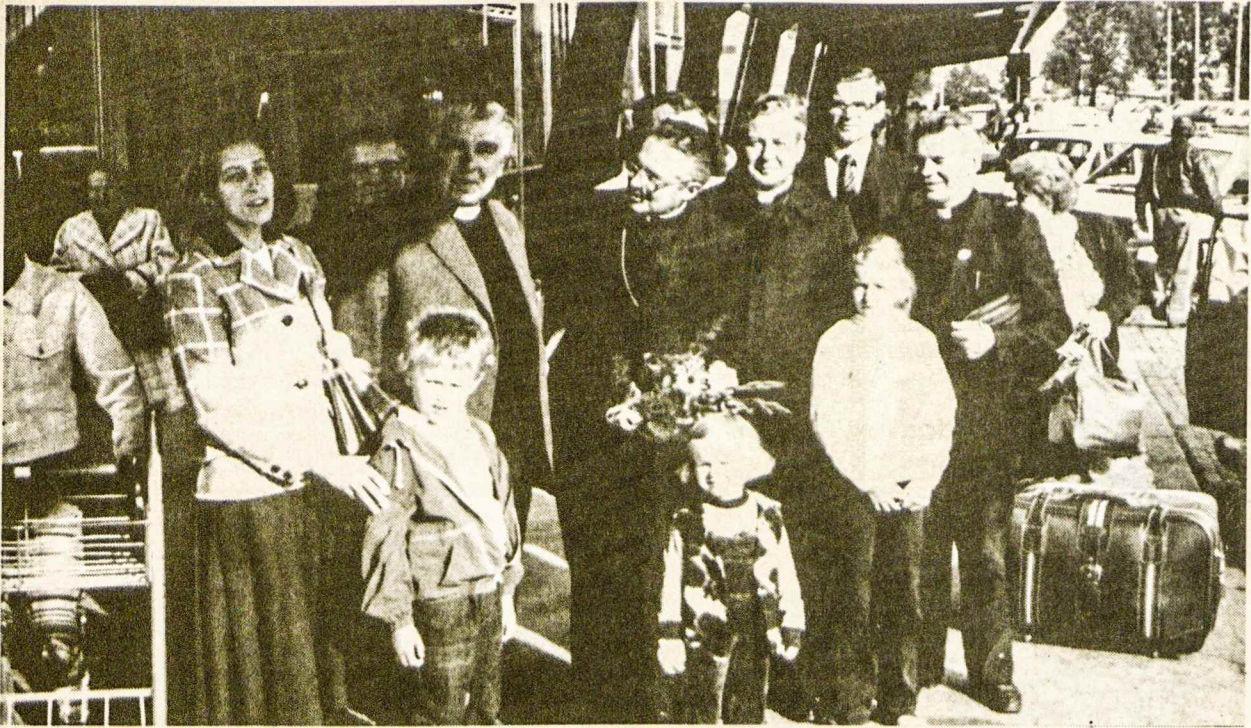
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORELE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Lietuvių išeivijos vyskupui PAULIUI BALTAKIUI, OFM, baigus lankyti Suvalkų trikampio ir Lenkijos lietuvius, Varšuvos orauostyje susirinko jo išiešti vietiniai ir iš kitur atvykę lietuviai bei nelietuviai. Kairėje matyti prel. IGNAS DZERMEIKA, vysk. PAULIUS BALTAKIS, Lomžos vyskupas JULIUS PAETZ, dr. BRONIUS MAKKAUSKAS, kan. ALFONSAS JURKEVIČIUS ir kiti

Nuotr. E. Putrimo

Ateistinei “Bangai” atsako tikintieji

Iš okupuotos Lietuvos pongrindžio “Kronikos” 73-čio numerio

(Tęsinys iš praejusio nr.)

2. Laidotuvės ne pagal įstatymus. Sekretorė cituoja 48-tą religinių susivienijimų nuostatą, kuris leidžia atlikti pamaldas be valdžios atsiklausimo religinio kulto pastatuose, ir 50-tą, kuris draudžia religines procesijas, apeigas... lauke be atsiklausimo. Ji pabrėžia, kad aš su tikinčiais 50-to nuostato ir nesilaikau, nes palydžiu laidotuvių procesiją į kapines.

Atsakymas:

(1) Sekretorė, kaltindama kunigą ir tikinčiuosius už “nelegalias laidotuves”, remiasi Religinių susivienijimų nuostatais. Bet tie patys nuostatai yra nelegalūs, tikintiesiems ir kunigams prievarta primesti, jie priešinasi Bažnyčios kanoams ir tuo pačiu sąžinės laisvę ir valstybės atskyrimą nuo Bažnyčios. Bažnyčių suvalstybinimas, bažnytinių turtų administravimas pagal valstybinius nuostatus priešinasi bažnytiniam įstatymams — kanoams 1518 — 1551, bažnytiniai komitetai, per kuriuos valstybė kišasi į bažnyčių vidaus tvarką ir pačią bažnyčią pajungia sau, priešinasi ne tik Bažnyčios įstatymams, bet ir tarybinei konstitucijai (50 str.). Religinių susivienijimų nuostatai nurodo, kad internatuose ligoniai tik sunkioji ligoj ar mirdami tegali priimti sakramentus (49 str.). O tada kur sąžinės laisvę sveikiems?! Kunigams draudžia lankyti savo tikinčiuosius — kalėdoti (45 str.). O Bažnyčia tai įsako. Yra daugybė atvejų, kur nuostatai priešingi sąžinės laisvei ir konstitucijai. Konstitucijos garantuojama sąžinės laisvė apsupta visokiais nuostatais, draudimais, bausmėmis, administraciniais potvarkiais taip, kaip kalnys lageryje keleriojo spygliuota tvora. Laisvė paimta į nelaisvę. Todėl nenuostabu, kad Lietuvos kunigai ne kartą rašė pareiškimus su parašais valdžiai, kad jie negali laikytis tokių nuostatų, kurie priešingi Bažnyčios kanoams, sąžinės laisvei ir tuo pačiu tarybinei konstitucijai.

Kitose komunistinėse šalyse taip pat Bažnyčia atskirta nuo valstybės, bet ten laikomasi konstitucijos, todėl tikintieji turi kur kas daugiau ir sąžinės, ir Bažnyčios laisvės. Pvz. Lenkijoje į bažnyčią laisvai eina mokytojai, moksleiviai, tarnautojai; tikintieji turi savo spaudą, laisvai dėsto religiją bažnytinuose pastatuose, viešai veikia vienuolynai, procesijos eina gatvėmis, tūkstančiai maldininkų keliauja į Čenstakavą su vėliavomis ir kryžiais, stato naujas bažnyčias... O kaip pas mus?!

Ten valstybė nesikiša į kandidatų kunigų seminarijų priėmimą, o mūsųose kiekvienas kandidatas pirma turi pereiti per Saugumo ir kulto įgaliotinio įstaigas, gauti iš jų sutikimą. Įgaliotinis apriboja klierikų skaičių, nors kunigų Lietuvoje labai trūksta. Vyskupai be įgaliotinio sutikimo neturi teisės skirstyti kunigus po parapijas. Tikintieji už savo bažnyčias turi mokėti didesnius mokesčius... Net ir mirusiems neduodama laisvės —

ant jų kapų draudžiama statyti kryžius.

(2) 1966 metais valdžia atspausdino “Apeigyno Lietuvos vyskupijoms” II d. Jis valdžios gerai išsėnuotus ir įgaliotinio aprobuotus. Jame nustatytas laidojimo būdas: kryžius ir dvi vėliavos eisenos priešakyje, o kunigas eina prieš karslą (256-285psl.). Tokio laidojimo būdo Bažnyčia laikosi jau 600 metų. Kunigo pareiga ir teisė laidoti taip, kaip nurodyta Apeigyne.

(3) Religijų reikalų įgaliotinis K. TUMENAS 1977 metais telegrama mane išskvietė į Vilnių dėl mano įteikto pareiškimo laidotuvių klausimu aiškiai pasakė: “Neškite kryžių, kunigas gali lydyti numirėlių”. Apie tai K. TUMENAS pranešė ir Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojui A. LEITAI. Mesto ir laikomės, nes tai sutinka su Bažnyčios ir konstitucijos nuostatais, o ne su ateistų apetitu vis labiau prispausti tikinčiuosius, juos padaryti visiškai beteisiais.

3. Vaikų rengimas išpažinčiai ne pagal įstatymus. Tuo kaltina sekretorė J. SURPLIENĖ. NE mane ir tikinčiuosius, remdamasi mokyklos atskyrimu nuo Bažnyčios ir 17, 18 religinių susivienijimų straipsnių pažeidimu.

Atsakymas

(1) Konstituciją, pagrindinį įstatymą, reikia pritaikyti praktikoje. Kitose valstybėse Bažnyčios atskyrimas nuo mokyklos suprantamas taip: religija nedėstoma mokyklose, bet tuo nedraudžiama religinei bendruomenei turėti savas mokyklas. Pvz. Lenkijoje, Demokratinėje Vokietijoje, Vengrijoje ir kitur tikinčiųjų vaikus religijos moko bažnytinuose pastatuose. Yra atskiri ir vaikų darželiai. Taip yra išlaikoma sąžinės laisvė. Tuo tarpu religiniai nuostatai mūsų krašte, kurių taip verčia laikytis valdiški bedieviai, atima iš tikinčiųjų religijos ir sąžinės laisvę, kurią garantuoja konstitucija ir žmogiskoji prigimtis.

Praktikoje savo elgesiu ateistai pralenkia net nuostatus, jie prieina prie juokingiausių absurdo: dviejų vaikų klausinėti, egzaminuoti iš tikėjimo dalykų negalima, nes tai, jų tvirtu įsitikinimu, jau mokykla. Kai ateistinė propaganda neduoda norimų vaisių, o tėvai ir toliau veda savo vaikus į bažnyčią, kad čia jie būtų supažindinti su tikėjimo tiesomis, — komisijos ir administracinėmis baudomis persekiojami tie, kurie darbu užimtiems tėvams padeda paruošti jų vaikus pirmai išpažinčiai ir Komunijai. Pvz. šių metų liepos 9, kai Gargždų bažnyčią prieš vakarines pamaldas prisirinko didokas bursų vaikų su motinomis ir kitais tikinčiais pasitikrinti pas mane tikėjimo žinias, kad gautų kortelę išpažinčiai

Į bažnyčią staiga, be jokios pagarbos įsiveržė bursų kažkokių tarnautojų. Tarp jų buvo J. SURPLIENĖ, finansų skyriaus vedėja Z. VITKUTĖ, socialinio aprūpinimo viršininkas ŠUMINAS ir kiti. Kaip tik tuo metu visiems vaikams pasakiau: “Kas nori gauti kortelę, teišėina į šventorių pasitikrinti žinių.” Ečiau aš ir daug vaikų su motinomis iš paskos.

Finansų skyriaus vedėja bažnyčioje sušuko: “Kur vėdi vaikus?” Šventoriuje po vieną prie ten esančių motinų juos ir tikrinau. Staiga iš bažnyčios išbėgo socialinio aprūpinimo viršininkas ir pradėjo įjėskoti kunigo. Motinos ŠUMINO prie kunigo neprileido. Protestuodamos jos pareiškė: “Mums reikalingas kunigas, mes paruošėm vaikus ir atvėdėm patikrinti.” Viršininkas iš tolo šaukė: “Mokai katekizmo, ar pasirašysi aktą?” “Nesirašysiu jokių aktų”, — atsakiau.

Girdėjosi, kaip motinos ir močiutės juos mokė: “Kokie jūs lietuviai!...” Komisija pasiūlymo, o aš tikrinau vaikų žinias toliau, daviau korteles išpažinčiai.

Kitą dieną miesto vykdomajame komitete paklausiau sekretorę J. SURPLIENĖ, kas vakar dieną buvo atsilankę į bažnyčią. Ji paaiškino, kad tai buvusi komisija, kuri surašė aktą ir įteikė jį Klaipėdos rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojui LEITAI.

Štai kaip praktikoje atrodo konstitucijos 50 straipsnis: “LTSR piliečiams garantuojama sąžinės laisvė... Bažnyčia atskirta nuo valstybės ir mokykla nuo bažnyčios.” Valsitybės ir mokyklos atstovai šeiminkauja bažnyčioje. Konstitucijos 50 str. įsako: “Kurstyti nesantaiką ir neapykantą ryšium su religiniais tikėjimais draudžiama.” O ką daro ateistai?

(2) Net religinių susivienijimų 17 str. leidžia vaikų ir jaunuolių specialius susirinkimus, turinčius ryšį su kulto atlikimu. O išpažintis ir šv. Komunija kaip tik priklauso prie kulto, ir kunigai turi pareigą juos paruošti. Bažnyčiose toks ruošimas ir mokymas vyksta kasdien pamokslų metu, katekeze suaugusiems. Ar tai jau mokykla?

Sekretorė liepia aprūpinti tik ligonius ir mirstančius, Kristus-Dievas įsako: “Eikite ir mokykite visas tautas.” Taigi ko kunigai turi labiau klausyti? Ateistės J. SURPLIENĖS ar Kristaus?

(3) Nors ateistai visokiais būdais stengiasi atimti iš tikinčiųjų galimybę tikėjimą giliau pažinti ir jau 40 metų prievarta visiems bruka ateizmą, sekretorė J. SURPLIENĖ negali džiaugtis, kad mažėja tikinčiųjų skaičius Lietuvoje, kad vaikai tik už dovanas lanko bažnyčią, praktikuoja tikėjimą.

Mes prašome jus paveikti ateistus-komunistus, kad jie laikytųsi konstitucijos ir visiems suteiktų sąžinės laisvę, kurią garantuoja pagrindinis šalies įstatymas.

Gargždai, 1986.IX.27. Po pareiškimo pasirašė kun. A. ŠEŠKEVIČIUS ir 682 tikintieji

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvos namų)
Prima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais

Metinis VLIKo seimas

J. V. DANYŠ

Seimo išvakarėse

VLIKo seimo atstovai ir svečiai 1987 m. spalio 9 d. vakare susirinko į Montrealio Aušros Vartų parapijos salę (kur vyko visi seimo posėdžiai) susipažinimui. Seimo rengėjų komiteto pirm. J. Šiaučulis visus pasveikino, pristatė VLIKo ir Tautos fondo valdybas, seimo garbės ir rengėjų komitetų narius.

Gilbert Chartrand, atstovaujantis Verduno apylinkėi (kurioje yra AV parapija) federaciniame parlamente susirinkusius pasveikino savo ir ministro pirmininko vardu. Toliau programai vadovavo VLIKo vicepirm. V. Jokūbaitis; dalyvaujantieji galėjo pateikti klausimus, į kuriuos atsakinėjo VLIKo valdybos nariai.

Kiek vėliau atvyko Lietuvos Helsinkio grupės narys prof. Vytautas Skuodis su žmona ir dukterimi. Prof. Skuodis po septynerių metų kalėjimo koncentracijos stovyklose buvo išleistas į JAV-bes. Jis padarė trumpą pranešimą, atidedamas ilgesnį sekančią dieną.

Pirmas posėdis

Šeštadienį, spalio 10, po registracijos ir rengėjų k-to pirm. J. Šiaučulio žodžio, seimą atidarė VLIKo valdybos pirm. dr. Kazys Bobelis ir pakvietė kun. P. Dilį invokacijai.

Seimo posėdžiams vadovauti buvo pakviestas K. Burba pirmininku, S. Jakaitis, V. Šoliūnas ir P. Narutis vicepirmininkais.

Žodžių sveikino atstovai: KLB krašto valdybos, Tautinio lietuvių sąjūdžio. Reorganizuotų lietuvių bendruomenės, Lietuvos darbo federacijos, BALFo, ALTos ir radijo “Leiskit į tėvynę”. Dr. P. S. Dargis dėkojo VLIKu už pakvietimą į seimą ir suteiktą garbę kalbėti. Pasak jo, VLIKas esąs “vienintelis veiksnys, turįs tautos mandatą” ir “jokie kvailinginiai koloborantai, apvalius stalo statistai neturi teisės kalbėti išeivijos ar okupuotos Lietuvos vardu. Nors Pasaulio Lietuvių Bendruomenės “vadeivos” bando sodinti VLIKą į politinės komisijos kėdę, (R)LB niekada neleis “politiniams avantiūristams” bandyti VLIKą sužlugdyti tiesiogiai pasitarnaujant bolševikinėms okupanto užmącims”.

Tai grupė, pasivadinusį Reorganizuota lietuvių bendruomene, Amerikoje žinoma kaip “reorgai”, kad nesumaišytų su tikrąją Lietuvių Bendruomene, kurios dalis Kanadoje yra vienintelė ir jau 38 metai atlieka visus kultūrinius bei politinius darbus.

Po žodinių sveikinimų gausius pasveikinimus raštu perskaitė VLIKo reikalų vedėja Margarita Samatienė.

Pagrindinis pranešimas

VLIKo tarybos pirm. G. Kazlauskas pranešė apie įvykusius keturis tarybos posėdžius. Pranešime trumpai apibūdino, kas posėdžiuose svarstė, ir paminėjo kai kuriuos nutarimus. VLIKo-ELTOS 1987 m. sąmata yra \$171,620. Nutarta įeiti į Amerikos lietuvių turganizacinę komisiją gynimuisi prieš OSI kaltinimus. Kartu su estais ir latviais įsteigta informacijos biuras Štrasburge, Prancūzijoje, kuriam vadovauja Algis Klimaitis; biuro išlaikymui skiriama \$40,000.

Pagrindinį pranešimą apie metinę veiklą padarė VLIKo valdybos pirm. dr. K. Bobelis. Iš tikrųjų padarė savo devynerių metų pirmininkavimo apžvalgą, dar ir trumpai pa-

minėdamas eilę įvykių, buvusių 30 metų prieš tai.

Per 44 metus daug kas pasikeitė, keitėsi ir VLIKo metodai. Reikia stebėti ir sekti naujas apraiškas kaip “glasnost” ir “perestroika”.

Iki 1975 m. Helsinkio akto (HA) pasirašymo veikimas rėmėsi pastangomis atstatyti Lietuvos “status quo” ir išlaikyti simbolinį diplomatijos pripažinimą. HA davė galimybę išeiti į tarptautinį forumą, nors daugelio HA buvo pasmerktas (kritikai nurodo, kad Helsinkio aktu Lietuva, Latvija ir Estija tapo išbraukta iš suvereninių Europos valstybių seimos ir kad patvirtino faktišką Potsdamo naujų sienų nustatymą).

VLIKas dalyvavo HA konferencijose Belgrade 1977, Madride 1979, Otavoje 1985, Berne 1986 ir Vienoje 1986 (dar buvo Stockholme ir Budapešte). Gerai buvo pasirušta Madridui ir Vienai. Otavos konferencija davė mažai naudos, nes Kanados valdžia neleido etninėms grupėms arba NGO (nevaldinėm organizacijom) konferencijos rūmuose lankyti valstybių delegacijas. Dr. K. Bobelis pabrėžė, kad tai buvo keista ir nesuprantama, nes Belgrade, Madride ir Berne (pagal dr. B.) tai buvo galima laisvai daryti. Pareiškė, kad Kanados baltiečiai ir ukrainiečiai neparodo pakankamo aktyvumo ir turėtų šiuos dalykus “stipriau paspausti, kad daugiau tai nepasikartotų”.

Vienos konferencijoje VLIKas su estais ir latviais dalyvavo didingoje demonstracijoje, ekumeninėse pamaldose ir didelėje spaudos konferencijoje austrų spaudos rūmuose, kurioje Amerikos ambasadorius padarė pareiškimą, remdamas Baltijos valstybių reikalus.

Dar paminėjo 1983 m. Europos parlamente VLIKo (? JVD) pateiktą rezoliuciją, reikalaujančią pasmerkti sovietus pagal 45 baltiečių (tarp jų 35 lietuvių) 1979 m. paskelbtą memorandumą dėl Ribbentropo-Molotovo sutarties, 1985 m. įvykusį Kopenhagos tribunolą, kurio nutarimai dabar daug kur cituojami, ir Baltijos laisvės bei taikos žygį. Šie abu atvejai plačiai nuskambėjo Europoje ir kitur. Pranešėjas kvietė pasižiūrėti į paruoštą išpūdingą spaudos iškarų knygą. (Atrodo, tai yra dalis didelio rinkinio, paruošto latvių Wilma Teness ir Ugis Berzinš Švedijoje).

1987 m. sausio mėn. Europos taryba priėmė naują rezoliuciją, paremiančią baltiečių siekius. Po to VLIKas įteikė atitinkamą memorandumą ir birželio mėn. Štrasburge, Prancūzijoje, įsteigė informacijos biurą, prie kurio išlaikymo prisidės estai ir latviai.

Del Lietuvos krikšto sukakties Romoje dr. K. Bobelio komentarij buvo tokie. Lietuvos hierarchija, susitarusi su Vatikanu, paskelbė 1987 m. krikšto metais. Hierarchija nesitarė su VLIKu ar kitomis visuomeninėmis organizacijomis, todėl kilo daug bereikalingų ginčų. VLIKas siūlė ir savo vardą, kad būtų proga iškelti Lietuvos laisvinimo klausimą, bet dėmesio nesulaukta. Pralėista proga tokių didelių išklmių metu pristatyti Vatikaniui ne tik religines, bet ir politines problemas. Nesuorganizuota privati audiencia organizacijoms su popiežiumi, o pasitenkinta tik masine, kurios metu pavyko (dr. K. Bobeliui) išteikti popiežiumi VLIKo memorandumą, kuris taip

VLIKo pirm. dr. K. BOBELIS ir Kanados parlamento narys G. CHARTRAND VLIKo seime seka posėdžių eiga

Nuotr. S. Varankos

pat jam iš anksto buvo pasiūstas.

ELTA įvairiu dažnumu leidžiama lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis, bet jau sustoję ispanų ir anglų kalbomis.

Pareiškė, kad dirbant kartu su latviais ir estais daugiau pasiekama, bet nebuvo pasakyta, kaip tas bendradarbiavimas reiškesi ir koks buvo vieno ir kito indėlis.

Po apžvalginio pranešimo dr. K. Bobelis pareiškė mintis, kurias pavadino filosofinėmis. Sovietai turi daug sunkumų, braska, nustoja pasaulyje įtakos, ypač Lenkijoje. Lenkijos įvykiai turi reikšmės ir lietuviams. Atsirado nauja lenkų organizacija “koordinuoti Rytų tautų veiklai ir joms išvaduoti iš sovietų vergijos”.

Dr. K. Bobelis du kartu (Berne ir Ciuriche) matėsi su jos atstovais. Nors šios grupės žmonės yra iš “Solidarumo” sąjūdžio, bet ji yra atsiskyrusi ir siekia iškelti tautų atgimimą

Televizijos tiltas Vilnius-Zeneva

(Atkelta iš 1-mo psl.)

didžiausiems. Sov. Sąjungos atominiams povandeniniams laivams. Gal kaip tik čia pakastas šuo, kurį rusai būtinai nori nusišlepti nuo pašalinių akių — spėja vienas norvegų ekspertas. Nors palydovų nuotraukos labai tikslios, bet jie negali, kaip norvegų žvalgybos lėktuvai, nuleisti plūduriuojančių hidrofonių į jūrą ir užregistruoti garsus bei signalus. Nanseno instituto vedėjas Osle vis dėlto mano, kad tai galėjo būti jauno ir nepatyrusio sovietinio lakūno pokštas. Tokį aiškinimą remia faktas, kad sovietinis lakūnas gerai matė norvegų įgulą ir jai net pamojavo, visiškai nemėgindamas užkirsti kelio norvegų žvalgybos lėktuvui. Barenco jūra yra tokia opi sritis, teigia

tas pats norvegų ekspertas, kad rusai vargu ar rizikuotų taip nevykusiai sukelti incidentą, galintį turėti rimtų padarinių. Tokios rūšies incidentas ne-naudingas Sov. Sąjungos interesams šioje srityje, nenaudingas vykstančiam Rytų ir Vakarų dialogui, pagaliau nenaudingas nei santykiams su Norvegija, kurią sausio mėnesį ketina aplankyti Sov. Sąjungos ministerij tarybos pirmininkas Ryžkovas.

Beje, reikia pažymėti, kad incidentas sutapo su tuo metu vykstančiais Atlanto sąjungos šalių laivyno manevrais prie Norvegijos pakrančių. Pratybose dalyvavo 120 karo laivų ir 250 lėktuvų. Paprastai tokias pratybas Sov. Sąjunga labai atidžiai stebi. Lmb.

A+A

ALEKSANDRAI KLIMIENEI

Klivlande mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui ir sūnums, broliui dr. ANTANUI PACEVIČIUI, žmonai SOFIJAI, brolienei JANINAI PACEVIČIENEI ir jų šeimoms —

Zenkevičiai

A+A

VIKTORUI KURUI

Lietuvoje mirus,

jo sūnų mūsų mielą draugą dr. ČESLOVĄ KURĄ, jo šeimą bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

Kutkų ir Smalinskių šeimos

A+A

ADELEI DAUGINIENEI

mirus,

sūnų VALTERĮ, vaikaičius — VALLY IR RIČARDĄ su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame —

*P. F. V. Dovidaičiai
F. A. K. Rickai*

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

“VILKŲ TARYBA” KAUNE

“Komjaunimo tiesa” š. m. rugsėjo 12 d. laidoje paskelbė Kauno miesto Poželos rajono prokuroro Mirono Rudzionio ir jauniesiojo teisinio patarėjo Ričardo Grabausko pranešimą “Vilkų tarybos” žūtis”. Jiedu atskleidžia liudną istoriją apie jaunuolių siautėjimą Kauno mieste. Tą vakarą tėvų bute susitiko dvi nepilnametės draugės — Violeta ir Virginija. Jaunimo šokiuose dalyvavęs siuvėjas Vidmantas Mickevičius, dirbęs Lietuvos kūrėjų draugijos Kauno kominate, pradėjo kviesti sutiktus moksleivius apsilankyti su juo į domesniajam vakarui pas vieną mergaitę. Kai Violeta atidarė duris, į butą įsiveržė vienuolika jaunuolių. V. Mickevičius, smogęs Violetai į veidą, pareiškė: “Vilkų taryba” nutarė atkerstyti už mane...”. Virginija buvo spėjusi pasislėpti nebaigto įrengti namo dalyje. Prasidėjo šaukiančios ir gintis beviltiškai bandančios Violetos grupinis prievartavimas. Penki jaunuoliai nesutiko įsijungti prie prievartavimų ir išėjo. Liko tik V. Mickevičius su penkiais “Vilkų tarybos” nariais. Buvo surasta ir kitame kambaryje po lova pasislėpusi Virginija. Mergaitę prievartavimas truko keturias valandas. Milicija greit surado ir suėmė penkis “Vilkų tarybos” narius. Teismas juos nubaudė laisvės atėmimu: Renatą Šimėną ir Arvydą Paškevičių — šešeriems metams ir šešiams mėnesiams, Rimvydą Lukšį — šešeriems metams, Aidą Grinkevičių ir Povilą Čepukaitį — penkeriems metams ir šešiams mėnesiams.

VADO NUSIKALTIMAI

Nesuimtas liko tik pasislėpti spėjęs “Vilkų tarybos” vadas Vidmantas Mickevičius. Jis prieglaudą surado pas nepilnametę Valentiną Nikiforovą. Pragvenimui reikalingų pinigų jiedu nutarė gauti kauniečių apipilėsimais. Pirmajam bandymui buvo pasirinktos dvi Vėterinarijos akademijos sodyboje ėjusios merginos. Iš vienos jie atėmė aukšnius auskarus, iš kitos — 10 rublių. Abi merginos V. Mickevičius primušė, nurengė, kad be drabužių negalėtų greičiau milicijon kreiptis. Kitą vakarą tame pačiame sodyboje jaunieji plėšikai praeinančiam vyriui nuvilko striukę, megztinį, numovė du aukšnius žiedus, nusegė laikrodį ir ištraukė piniginę. Užpultąjį V. Mickevičius partrenkė stiprių smūgių ir viršugalvį, kojos šlauni perdrėsus peiliu. Pirmiausia buvo suimta Valentina Nikiforova, o tada buvo pradėtos ir jos išduoto V. Mickevičiaus paieškos. Užkluptas gatvėje, jis pasislėpti bandė artimiausiame name, penktajame aukšte paskambindamas į buto duris. Jas atidariusią šeiminingą išstūmė laiptinėn, o pats užsidarė bute, kur buvo likęs mažametis vaikas. Pasidūti raginantiesiems milicininkams V. Mickevičius grasino: “Nemėginkit laužti durų, nužudysiu vaiką...” Milici-

ninkai laimingai nuginklavo nusikaltėlį ir išgelbėjo vaiką. “Vilkų tarybos” vadas V. Mickevičius už dviejų mergaičių grupinį išprievartavimą ir trijų kauniečių apipilėsimą susilaukė laisvės atėmimo devyneriems metams. Teismas jam pridėjo ir 1983 m. paskirtos baudmės neatliktus dvejus metus. Sustiprinto režimo pataisos darbų stovykloje V. Mickevičius teks praleisti vienuolika metų. Nepilnametė moksleivė Valentina Nikiforova uždaryta penkeriems metams. Iš abiejų konfiskuotas turėtas turtas.

RYŠIŲ SKYRIUS

Ignalinos rajono centrinėje Dūkšto gyvenvietės aikštėje iškilo modernus ryšių skyriaus pastatas. Pirmame aukšte įsikūrė telegrafas, operacijų ir rūšiavimo salės, tarp miestinių pasikalbėjimų punktas, automatizuotas pašto išskrovimo skyrius, poilsio kambarys laisikininkams. Antrajame aukšte įrengta radiotransliacijos aparatūra ir automatinė telefono stotis, leisianti dvigubai išplėsti abonentų tinklą, įrengti naujų telefonų automatų. Ryšį su abonentais gerokai paspartins tarp miestinių pasikalbėjimų salėje įrengtos šešios kabinos.

SODINA NENDRES

Kuršių nerijos krantus pastoviai graužia marių bangos. Miško parko direktoriaus Edvardo Matiuoko teigimu, pastaraisiais metais smėlėtus nerijos krantus gerokai apgadino Kuršių mariose siautėjusios audros, išverčius ir penkiasdešimtmečių medžių. Esą bangos kasmet pasiglemžia apie metrą Kuršių nerijos kranto. Naujus kovos būdus su krantų naikinimu atskleidžia Algimanto Liutkaus rašinys “Laboratorija po atviru dangumi”, paskelbtas “Tiesoje” š. m. rugsėjo 11 d. Esą miško parko krantų priežiūros meistras Vaclovas Lukošius bibliotekose rado įdomų pranešimą, kad Kintų girininkas Tanšeitis 1921 m. krantus buvo apželdinęs nendrėmis. Ši priemonė, Kuršių nerijos krantams apsaugoti vėliau buvo užmiršta. Ją nutarė atgaivinti V. Lukošius, pasirinkęs paprastąją nendrę — gilaus vandens mėgėją, augančią dviejų ir daugiau metrų gylyje. Ta nendrė yra daugiameis augalas, išaugantis iki penkių metrų aukščio. Apželdinimui buvo pasirinktas Bulvikių ragas netoli Nidos. Ten pernai buvo apželdinta pusė kilometro smėlėtos pakrantės, o šiemet iš vandens išlindo pirmieji daigai. Miškininkams talkon atėjo Klaipėdos jūrų inžinerijos mokyklos kursantai, prikasantys nendrių Kuršių marių pakrantėje ties Alksnynė. Iš ten jos vežamos beveik 40 km į Bulvikių ragą ir sodinamos seklumose, 70 ar 100 centimetrų gylyje po vandeniu padarytose vagose. Šiemet apsodinti kilometras seklūs Kuršių marių pakrantės. Seklūs nendrynai ne tik sutvarkys įsisiautėjusias bangas, sutvirtindami krantų apsaugą, bet ir patys taps labai naudingomis žuvų nerštavietėmis. V. Kst.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo MINĖJIMAS

rengiamas
1987 m.

lapkričio 21 d., 7 v.v., Jaunimo centre, 48 Dundurn St. N., Hamiltone.

Programoje: trumpa oficiali dalis, kvartetas “Sutartinė”, vadovaujamas Nijolės Benotienės, šokiai, grojant K. Deksnio vadovaujamam orkestrui, šiltas maistas, baras, stambių laimikių loterija. Įėjimas — \$6 asmeniui.

Sekmadienį, lapkričio 22 d., 10.30 v.r. Aušros Vartų šventovėje pamaldos už žuvusius savanorius, karius, šaulius ir partizanus. Pamaldose organizacijos kviečiamos dalyvauti su savo vėliavomis. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

Hamiltono šaulių kuopa

Hamilton, Ontario

ŠAULIŲ KUOPA rengia Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjimą lapkričio 21, šeštadienį, 7 v.v., Jaunimo centre. Programai atlikti pakviestas kvartetas “Sutartinė”, vadovaujamas Nijolės Benotienės. Šokiams gros lietuviškas orkestras, kurio vadovas — Kazys Deksnys. Bus šiltas maistas, įvairūs gėrimai ir vertinga loterija. Sekmadienį, 10.30 v.r., AV šventovėje bus iškilmingos pamaldos už visus kovojusius dėl Lietuvos laisvės. Pamaldose organizacijos prašomos dalyvauti su savo vėliavomis. Kuopos valdyba

“ŠIRVINTOS-NEMUNO” tunto skautės aidi žiemos veiklą pradėjo rugsėjo 20 pamaldomis. Salėje įvyko tunto sueiga su lauko programa tema “Stovyklų prisiminimai”. Programa buvo paruošta naujos lauzavėdės vyr. sk. kandidatės A. Meškauskaitės ir R. Matčės su talkininkėmis.

Pasigendame mažųjų paukštyčių ir vilkiukų, nes be prieauglio organizacijos ateitis nėra užtikrinta. Todėl kviečiame jaunuosius tėvus prisiminti savo vaikystę ir tas smagias valandas, praleistas skautų organizacijos veikloje, ir įjungti savo vaikučius į skautų eiles. Priimami jau priešmokyklinio amžiaus vaikučiai. Smulkesnės informacijos teirautis pas Aldoną Pietrantonio tel. 522-4739.

Sueigos metu Jaunimo centre vyr. sk. kandidatas L. Liaukutė ir O. Stanevičiūtė atliko ypatingai gerą darbą, rinkdamos aukas pinigines paramos reikalingam skautininkui, kurio teismo išlaidos dėl neteisingo apkaltinimo reikalavimą didelių sumų. Dėkojame aukotojams už ištiesią pagalbą ranką. Spalio 10-12 d.d., Padėkos savaitgalįje Beaumont stovyklavietėje, JAV, įvyko tūntininkų ir vadovų konferencija, kurioje mūsų tunto vadovybei atstovavo p. A. Krivinskaitė ir vyr. sk. v. sk. K. Aušrotaitė. Ten pat vyko ir vyr. skaučių, vyčių ir kandidatų tyčių sąskrydis, kuriame dalyvavo: A. Meškauskaitė, O. Stanevičiūtė ir L. Stanaitis. Skautiška padėka Kanados rajono vadeivei s. A. Baltakienei už nuvežimą.

SKAUTŲ-ČIŲ KŪČIOS — gruodžio 13 d., sueiga Vasario 16 praga — vasario 7 d., Kaziuko mugė — kovo 13 d.

“Širvintos-Nemuno” tunto valdyja

Ottawa, Ontario

PARODA. Nepaisant stipraus ir šalto vėjo, 1987 m. spalio 9 vakarą, gražus Otavos lietuvių būrys ir eilė kanadiečių atvyko į dail. Antano Tamošaitio knygnešnių parodos atidarymą Carletono universitete. Septynios dešimtys mūsų gerai pažįstamo “tamošaitiško” braižo knygnešnių, labai skoningai išdėstyta pagrindinėje universiteto Mac Ordum bibliotekos kataloge — informacijos salėje. Tai įgalino to universiteto studentus susipažinti su lietuviško folkloro ir romantikos giliai paveiktu dailininku. Paroda atidarė bibliotekos direktoriaus atstovė ir apie savo knygnešnius kalbėjo pats menininkas. Svečiai toliau kalbėtis ir pasitrinti persikėlė į bibliotekos svetainę. Paroda, suorganizuota Viktoro Priščeponkos pastangomis, atidaryta iki mėnesio galo.

TILIS VASILIAUSKAS iš Žemaitijos Varnių kilęs kompiuterių inžinierius — konstruktorius, prieš kelis metus su žmona matematike ir sūnumi persikėlęs iš Vilniaus į Kanadą. Jo žmonėi išsikūlus iš Otavos, jis išvyko gyventi ir dirbti į Toronto. Šalia kompiuterių konstravimo, Tiliš labai domisi kitais kurtariais “K” — knygomis, kava kinematografija ir koncertais.

“RAMUNĖLIŲ” vieneto narės seserys Rima ir Lina Radžiūtės akademiniams metams išvyko į Toronto. Rima — antrą metų studijoms Yorko universitete, Lina — pirmie-

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu “Union Gas” atstovas)

**Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3**

ZITA PRAKAPAITĖ, 1987 m. baigusi biologijos mokslus bakalaurės laipsniu (Honours Bachelor of Science) Vakarų Ontario universitete Londone. Tėsia mikrobiologijos studijas tame pačiame universitete magistrės laipsniui gauti, kartu talkindama studentams universiteto laboratorijoje. Yra baigusi Toronto Maironio mokyklą, aukštesniuosius lituanistinius kursus ir lituanistinį seminarą JAV-se. Ilgametė “Gintaro” ansamblio šokėja ir pranešėja, Neringos ir Dainavos moksleivių, ateitininkų žiemos stovyklų vadovė. Praėjusią vasarą aplankė Europos kraštus, dalyvavo Lietuvos krikščionių išlaidėse Romoje, buvo krikšto motina Zitės Astravaitės, pakrikštytos Romoje

siems metams Toronto universitete.

DANIELIS VASILIAUSKAS, žemaitis — vilnietis su labai aukštais pažymiais baigęs vidurinę mokyklą, irgi buvęs Otaviškis, įstojo į Toronto universiteto “University College” Danielių traukia matematika, kompiuteriai, genetika ir gyrybos menas.

EGLĖ — DAIVA PROCUTAITE po metų, praleistų senojoje Europoje ir vasaros kursų Vilniaus universitete, gavo Kanados visuomeninių ir humanitarinių mokslų tyrimo tarybos stipendiją, išvyko į Yorko universitetą studijuoti politinių bei visuomeninių mokslų magistrės laipsniui gauti. Taip pat ji studijuoja Toronto universiteto Viduramžių institute.

DOMINIQUE DENIS, prancūzas — kanadietis iš Otavos su Egle —

Dėmesio, “Talkos” nariai!

Vienerių metų — garantuoti investavimo pajamėjimai — mažiausia suma \$5.000

iš 9%

Palūkanos apskaičiuojamos už kiekvieną dieną ir prirašomos nariui mėnesio gale.

Nuošimčiai garantuojami vieneriems metams nuo įdėjimo dienos.

Indėlis turi išbūti pilną pasirašytą laikotarpį.

Nariai kviečiami pasinaudoti šia naudinga sąskaita.

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvo “Talka” valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS “TALKA”
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
Indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 5.75%
kasdienines palūkanas
už santaukas 5.25%
term. indėlius 1 m. 9.50%
term. indėlius 3 m. 10%
reg. pensijų fondo 6.50%
90 dienų indėlius 8.25%
(minimum \$5.000)
Reg. pensijų 1 m. 8.5%

IMAME UŽ:
nekiln. turto pask. 11%
asmenines paskolas 12.50%

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2.000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

A. a. dr. Stasys Jasaitis mirė Dorčesteryje rugsejo 22d. Velionis pastaruoju metu dėl pablogėjusios sveikatos buvo pasitraukęs iš gydytojo praktikos. Atsisveikinimas su velioniu įvyko Kaspero laidotuvių namuose Bostone. Maldoms vadovavo kun. Albertas Kontautas, atsišveikino: LB Bostono apylinkės vardu — Brutenis Veitas, Lietuvių gydytojų sąjungos Bostono skyriaus — dr. V. Vaitkus, bičiulių — dr. Juozas Girnius, šeimos — sūnus Jurgis Jasaitis, Lietuvių moterų federacijos Bostono klubo — Elena Vasyliūnienė. Velionis rugsejo 26 d. po gedulinį Mišių Šv. Petro parapijos šventovėje Bostone palydėtas į Forest Hills kapines. Ten apeigas atliko kun. V. Cukuras, kalbėjo Antanas Gustaitis.

Tradiciinius pietus lėšoms telkti kasmet surengia Tautos fondo rėmėjų komitetas Čikagoje, vadovaujamas inž. Jono Jurkūno. Šiemet pietūs įvyko rugsejo 7 d. Tautiniuose lietuvių namuose. Gausius dalyvių pasveikino ir programai vadovavo Angelė Katalienė. Malda, prašydama Dievo palaimos lietuvių tautai, sukalbėjo kun. Antanas Zakarauskas. Lietuvių kompozitorių sukurty ir liaudies dainų melodijų dainų pynę atliko fleitininkė Rima Polikaitė su brolio pianisto Dariaus Polikaitio palaika. Pirm. inž. J. Jurkūnas džiaugėsi gražia TF rėmėjų komiteto veikla. Pastaraisiais metais čikagieškis komitetas surinko ir Tautos fondo centrai nusiuntė apie \$50.000. Yra rėmėjų, paaukojusių po kelis tūkstančius dolerių. Pietų metu beveik šimtas rėmėjų Tautos fondui paukojo \$10.130. Su gautu pelnu susidarė nemaža \$11.000 suma. Pirm. inž. J. Jurkūnas, talkinamas kitų komiteto narių, Tautos fondo rėmėjams įteikė kvitus ir padėkos laiškus.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Argentina

Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos taryba posėdžiui rugsejo 11 d. buvo susirinkusi Aušros Vartų parapijoje. Pareigomis pasiskirsčiusią naują valdybą dabar sudaro: pirm. Artūras Kaminskis, vicepirm. Antanas Mikucionis, I sekr. kun. Augustinas Steigvilas, MIC, II sekr. Analija Gaidimaukaitė ir inž. Adomas Burba. Taryboje Lietuvių centrui atstovauja Osvaldas Jonušis, Juozas Pulikas ir Hektoras Survila, Lietuvių susivienijimui Argentine — Raulas Stalioraitis ir Leopoldas Stankevičius, Senelių židinui — Julius Mičiūdas. Kitos organizacijos savo atstovus žada paskirti vėliau. Posėdžio dalyviai susipažino su Lietuvių centro pasiūlytais kandidatais į Vasario 16 gimnaziją — Jurgiu Gaidimaušku ir Marceliu Katinu. Apie Argentinos lietuvių jaunimo sąjungos atstovus pasauliniame lietuvių jaunimo kongrese Australijoje kalbėjo Arijana Rastauskaitė. Argentinos atstovais kongrese išrinkti: Analija Gaidimaukaitė, Danielis ir Hernanas Aglinskai, Osvaldas Levanačiūnas, Nestor Ruplėnas ir seserys Rastauskaitės. Sprendžiama finansinė kelionės problema. Kun. Augustinas Steigvilas, MIC, palietė pasirošius Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimui, kurio datą žadėjo pranešti sekančiame ALOST posėdyje.

Prei. dr. Juozas Prunskis rugsejo 9 d. suorganizavo Čikagos lietuvių atstovų susitikimą su “ABC” televizijos tinklo filmotojais. Pasikalbėjimas įvyko Čikagoje, Visatos Karalienės klebonijoje, kur pas prei. dr. J. Prunskį buvo atsiųsti trys “ABC” televizijos tarnautojai. Jie atvyko iš anksto nesutartu laiku. Prei. dr. J. Prunskis paskubomis kreipėsi į centrinės lietuvių organizacijas, prašydamas atsiųsti savo atstovus. Pokalbin atvyko ir, be paties prei. dr. J. Prunskio, įsijungė tik keturi — dr. Algirdas Titus Antanaitis, dr. Vytautas Dargis, Mykolas Druga ir dail. Valentinas Ramonis. Jiems teko atsakyti į “ABC” televizijos atstovų klausimus: kaip ilgai teko gyventi sovietinėje okupacijoje? Ar Baltijos šalys savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą? Ar į Vakarus bėgo daugiausia turtingesniųjų sluoksnių nariai? Ar Sovietų Sąjunga sudaro grėsmę Amerikai? Ko reikia sovietams, kad jais galėtume pilnai pasitikėti? Nufilmuoti lietuvių atsakymai pasiūti “ABC” tinklo centrui Niujorke. Jie bus įtraukti televizijos programon “Space Bridge”.

Australija

Metinis ALB Newcastle apylinkės posėdis buvo suauktas rugpjūčio 23 d. po pamaldų Šv. Lauryno šventovėje šios parapijos salėje. Pagrindinius pranešimus padarė valdybos pirm. S. Žukas ir inž. J. Česnaitis. Iš jų paaiškėjo, kad apylinkės narių skaičiumi kasmet mažėja, bet veikla nedaug tėra susilpnėjusi. Valdybos izde yra \$1.884,30. Bibliotekos vedėja Viktorija Christensen pranešė, kad finansškai gerai aprūpinta apylinkės biblioteka turi apie 600 lietuviškų knygų, prenumeruoja penkis lietuviškus žurnalus. Ji ragino lietuvius dažniau apsilankyti ir daugiau skaityti lietuviškų knygų. Susirinkimo dalyviai perrinko tą pačią apylinkės valdybą, narių skaičių padidindami iki penkių čia neseniai apsigyvenusių Vaclovo Liūga. Valdybą dabar sudaro: pirm. Stasys Žukas, vicepirm. Vaclovas Liūga, sekr. Zina Zakarauskienė, inž. Juozas Česnaitis ir narė kultūriniam reikalams Birutė Gasparonienė. Pirm. Stasys Žukas yra muzikas, iligus metus vadovavęs Newcastle lietuvių chorui. Deja, dabar jau neįmanoma sudaryti tokio choro, kuris galėtų dalyvauti Australijos lietuvių dienose. Jis dabar vadovauja vokiečių chorui “Germania”, o lietuvių dainininkų grupes kartais sutelkia tik pasirodymams kitų tautinių grupių renginiuose.

Britanija

DBLS Prestono skyriaus metinis narių susirinkimas, suauktas rugpjūčio 30 d., perrinko tą pačią valdybą: pirm. S. Macūrą, sekr. M. Ramoną ir inž. A. Mameniškių. Revizijos komisijoje liko S. Survila ir A. Šmukys. Lietuviškam jaunimui paremti buvo pasiūta 19 svarų DBLS centro valdybai. Veiklą silpnina mažas Prestono apylinkės narių skaičius, menkas jų dalyvavimas susirinkimuose. Negausius Prestono lietuvių stengiasi padėti kitiems DBLS skyriams, dalyvaudami jų renginiuose.

“Nidos”leidykla Londone jau išleido tradicinį savo leidinį — sieninį 1988 m. kalendorių su kasdien nuplėšiamais dienų lapeliais. Jų antroje pusėje yra idomių pasiskaitymų, liečiančių literatūrą, lituanistiką ir humorą. Kalendoriaus kaina — 6 svarai ir 50 pensų. Tiems, kurie nedelsdami užsisakys, A. Bučio redaguotas 1988 m. kalendorius bus pasiūstas dar prieš Kalėdas. “Nidos” adresas: 2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, Britania.

A. a. Izidorius Degutis, prieš metus susirgęs vėžiu ir ištiktas paralyžiaus, mirė rugsėjo 19 d. Huddersfieldo ligoninėje. Velionis yra rokiškietis, gimęs ūkininko šeimoje 1923 m. lapkričio 17 d. Penkerius metus tarnavo Lietuvos kariuomenėje, pasiekdamas puskariniško laipsnį. Per pokarinę Vokietiją 1947 m. atvyko Anglijon. Pradžioje dirbo alaus gamykloje, o vėliau mechaniku vienoje Bradfordo plytinėje. Vedė anglę. Kai ji mirė 1981 m., persikėlė į Huddersfieldą. Buvo Bradfordo Vyčio klubo narys, kartais lankydavosi lietuvių minėjimuose ir parengimuose. Gedulines Mišias atnašavo ir pamokslą sakė kan. V. Kamaitis. Laidotuvsė dalyvavo daug lietuvių ir anglų. Palaikai sudeginti Huddersfieldo krematoriume.

Vokietija

Liubeko lietuviai rugsejo 20 d. atšventė Tautos šventę ir paminėjo Lietuvos 600 metų krikštą sukaktį. Mišias atnašavo iš Bavarijos atvykęs kun. Antanas Bunga. Po pamaldų visi susirinko užsieniečiams skirtoje “Caritas” salėje, kurią buvo papuošęs VLD Liubeko apylinkės pirm. H. Simonas. Dalyvių pasveikino ir už atvykimą padėkojo valdybos sekr. V. Simonienė. Apie pernai Liubeko lietuvių Tautos šventės progą paskutinį kartą aplankiusį kun. Vaclovą Sarką kalbėjo p. Kotkis, pabrėždamas velionies religinius ir tautinius nuopelnus. Jo atminimas pagerbtas trumpa maldėle. Tada prisiminta Lietuvos krikšto sukaktis. Sesutės Vanda ir Olga Macaitytės padainavo keletą liaudies dainelių. Jas papildė lietuviška kasečių įrašo muzika. Liubeko lietuvių veikla buvo sumenkėjusi dėl a. a. kun. V. Šarkos mirties, kelių veiklių VLB apylinkės narių išvykimo iš Liubeko. Aptarti būdai veiklai sustiprinti.

“AUDRA” TRAVEL CORPORATION
SPECIALIZUOTI TŪRAI 1987/1988

PRIEŠKALĖDINIS APSIPIRKIMAS LONDONE:
Septynios nepamiršamos dienos Anglijoje, lydimos patyrusios palydovės, mūsų biuro specializuotų tūrų vedėjos, ANNE POLOCK.
Išvyksta 1987 m. lapkričio 30, grįžta — gruodžio 7.
Kaina \$899.00 kan.

NEPAKARTOJAMA SLIDINĖJIMO IŠKYLA Į AUSTRIJĄ — KITZBUHEL

1988 m. vasario mėn. 10-čiai dienų, lydimas slidinėjimo instruktoriaus BRIAN HARDIE, kelerius metus slidinėjus

Daugiakalbės Kanados spaudos federacijos surengtuose pietuose Toronte 1987 m. spalio 1 d. dalyvavo ir valdžios atstovai. Iš kairės: Federacijos pirm. A. GREGOROWICH, Kanados min. pirmininkas B. MULRONEY, Ontario pietieškumo min. G. PHILLIPS

Lietuvos krikščionybės sukaktis Šveicarijoje

Lenkų muziejaus iniciatyva surengtas minėjimas su pamaldomis, sveikinimais ir paskaitomis, kurias skaitė vienas lietuvis ir keli kitataučiai

A. LEMBERGAS

Kiekvienos tautos krikštas yra reikšmingas įvykis ne tik jos, bet ir visuotinės krikščionybės bendrijos istorijoje. Todėl jauniausios K. Bendrijos dukės Europoje sukaktį šiemet Šv. Tėvas iškilmingai paminėjo pačioje krikščionybės širdyje ir įsakmiai ragino šią sukaktį deramai paminėti visuose Europos katalikų kraštuose, ypač kad pati tikinčiųjų Bendrija Lietuvos engiamoje tėvynėje negali to padaryti, kaip norėtų.

Gražų ir prasmingą Lietuvos krikšto sukakties minėjimą surengė šveicarų katalikai Rapperswilio mieste 1987 m. spalio 3 d. Iniciatyvos ėmėsi vietos lenkų muziejus, padedamas Šveicarijos lietuvių bendruomenės. Minėjimą globojo Sankt Galeno vyskupas Otmars Maederis ir Vakarų Europos lietuvių vyskupas emeritas Antanas Deksnys. Į šventę suvažiavo šveicarai, lenkai, lietuviai su kvietiniais kitų kraštų svečiai.

Pamaldos

Rapperswilio Šv. Jono šventovėje pontifikalinėmis Mišioms vadovavo vyskupas Deksnys, koncelebravo prel. Paulius Jatulis, kun. prof. Rabikauskas, vienas lenkas ir du šveicarai kunigai.

Sankt Galeno vyskupijos kancleris kun. Albertas Breu savo pamokslė kalbėjo apie sukakties reikšmę engiamai Lietuvos krikščionijai, lietuvių laisvės kovai ir Europos krikščionims, kurie bendrai šią sukaktį mini. Jis priminė popiežiaus sveikinimo raštą lietuvių tautai, linkėjo jai laisvės ir sakė, kad šiandieniniai sunkumai negali užtemdyti sukakties džiaugsmo. Per Mišias giedojo iš JAV atvykusi solistė Laima Stepatienė. Prie altoriaus garbės sargyboje stovėjo dvi poros Vasario 16 gimnazijos moksleivių, apsirengusių tautiniais drabužiais.

Po pamaldų įspūdingai nuskaubė trijų jaunuolių vokiškai, lietuviškai ir lenkiškai skaitoma "Pono Tado" įžanga "Lietuva, mano tėvyne, tu kaip sveikata".

Kitataučių sveikinimai

Po pietų šventės dalyviai susirinko į didžiąją Rapperswilio pilies menę. Susirinkusius šiltai sveikino vietos šveicarų visuomenės atstovas, kuris vadovavo minėjimo akčiai, suminėjo nemažą skaičių iš kitų kraštų atvykusių svečių, simpoziumo paskaitininkus, perskaitė sveikinimo raštus.

Žodžiu sveikino pagrindinis šventės organizatorius Rapperswilio lenkų muziejaus direktorius Janusz Morkowski, pabrėždamas bendrą lietuvių ir lenkų istorinį likimą. Jis iškelė įkvėpiančią demokratines Šveicarijos tautų darnos pavyzdį šiandien pasimetusiai Europai. Teigė, kad vergijos siaubo metais mūsų tautos daug ko bendrai pasimokė, ilgisi krikščioniškų vertybių, demokratijos įvairumo ir tik sutelktomis pastangomis gali susikurti laimingesnį savo tautų ateitį.

Vyskupas Deksnys lietuviškai ir vokiškai dėkojo už nuo-

širdų draugišką priėmimą. Jis džiaugėsi, kad Lietuvos krikšto sukaktis įvairiuose kraštuose prasmingai minima.

Kalbėdamas Vokietijos lietuvių kultūros instituto vardu, dr. Kajetonas Čeginskas pabrėžė bendrą dviejų šimtų metų laisvės kovų tradiciją, pastangas išsaugoti tautinį palikimą ir ryšius su Vakarų kultūra. Lietuvos krikšto sukaktis primena bendrą tikėjimą, iš kurio semiamas drąsos ir jėgų.

Šveicarų kunigas Eugenijus Vossas sveikino savo vadovaujamo instituto "Tikėjimas antroje pasaulio pusėje" ir Evangelikų reformatų vardu. Lietuvos krikščionys, sakė jis, savo liudijimu rodo Evangelijos stiprybę ir duoda pavyzdį. Tai matyti ir iš naujausių instituto leidinių, kuriuose daug žinių iš Lietuvos. Peržengdami savo krašto ribas, Lietuvos krikščionys užima jiems priklausomą vietą tikinčiųjų bendrijoje.

Lenkų pagrindinio atstovas

Malonią staigmeną padarė iš Paryžiaus atvykęs lenkų pagrindinio atstovas Juozas Darskis, prabilęs lietuviškai. Iš eiviai, pasak jo, dar nėra atskratę pasenusių praeities prietarų, kurie įveikiami krašte. Pastaraisiais metais lenkai ypač stengiasi gerinti savo santykius su kaimynais. To paties turi siekti ir išeiviai, geriau bendradarbiauti. Lenkų pagrindinis nusiteikęs pripažinti dabartinės ribas, kad dėl jų niekada nekiltų konfliktų, ir siekia laisvą tautų vystymąsi už bet kokių ribų. Jis laukia teigiamo kaimynų atsiliepimo į lenkų politinės galvosenos pasikeitimą. Maždaug panašias mintis kalbėtojas pakartojo vokiškai ir lenkiškai.

Iškilmingą minėjimo aktą užbaigė Šveicarijos lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkas dr. Vaclovas Dargužas. Jis pabrėžė ypatingus Lietuvos ryšius su lotyniškuoju Vakarų pasauliu, lietuvių dėkingumą popiežiui Jonui Pauliui II ir pakvietė minėjimo dalyvius lietuvius sugiedoti Tautos himną.

Penkios paskaitos

Po to įvyko simpoziumas bendru pavadinimu: "Šeši šimtai metų nuo Lietuvos įsijungimo į krikščioniškąją Europos tautų bendruomenę". Atidarymo žodyje lenkų muziejaus darbuotoja istorikė Nina Kozłowska pažymėjo, kad šis tarptautinis istorikų simpoziumas rengiamas neutralioje valstybėje, kurioje gerbiamas visų tautų savarankiškumas ir savitumas. Pasak jos, jungtinėje Lenkijos ir Lietuvos sukilimo dalyvių tautos irgi gražiai sugyvenusios. Savitarpio nacionalistinės nuotaikas naujausiais laikais ypač kurstė svetimos pašalininių įtakos. Nesena demonstracija Vilniuje parodė, kad naujos jėgos lemia ateitį. Cituodama Tomą Venclovą, simpoziumo vadovė ragino pradėti bendrą ir atvirą dialogą.

Bvo išklaustytos penkios gerai parengtos kompetentingų autorių paskaitos, kurioms paskaitoms buvo skirtas diskutuoti beveik neliko laiko.

Romos popiežiškojo Gregorio universiteto dekanas prof. P. Rabikauskas savo paskaitoje apie Lietuvos krikštą ribojosi religijos sritimi. Pirmoje paskaitos dalyje jis apibūdino senovės lietuvių tikybą, tą dvasios vertybių dirvą, kurią krikščionybė rado Lietuvos krikšto pradžioje. Antroje dalyje pavaizdavo, kaip joje prigijo krikščionybės daigai.

Viduramžių istorijos žinovas prof. dr. Manfredas Hellmannas iš Miuncheno ribojosi politikos sritimi, ryškindamas lietuvių kovas su kaimynais XII—XIII š. Pasak jo, pirmieji mėginimai sukrikščioninti Baltijos kraštus buvo tūkautaus pobūdžio. Kryžiaus žygių idėja įsigalėjo vėliau. Autorius nušvietė išmintingą Lietuvos valdovų politiką, ypač karaliaus Mindaugo, Gedimino, Kęstučio pastangas, ne lengvą Jogailos apsisprendimą už Vakarų krikščionybę, atsispyrimą ortodoksų įtakai. Žalgirio pergalė įrodė šių pastangų veiksmingumą politikos srityje.

Anglė slavistė Nina Taylor iš Londono kalbėjo apie Lietuvos didžiosios kaimiškąsias tautas įvaizdą lenkų literatūroje, ypač Adomo Mickevičiaus raštuose. Šia tema autorė rašo plačiau darba.

Mūsų laikų istorija atspindėjo dviejose paskutinėse paskaitose. Krokuvos universiteto stažuotoja Izabelė Roeskau-Rydel apžvelgė nepriklausomą Lenkijos ir Lietuvos valstybių santykius tarp dviejų pasaulinių karų. Jauna mokslininkė šią temą jau nagrinėjo savo magistro darbe ir toliau ją domisi. Klausytojas susidarė įspūdį, kad autorė turi daug žinių ir sugeba jas objektyviai perteikti.

Neseniai Vakaruose įsikūręs jaunas lenkas istorikas dr. Bohdanas Cywinski rengia veiklą apie lietuvių pasipriešinimo kovas ir tragediją pokario metais. Jo darbo ištraukos vertimą vokiškai paskaitė ponija Erika Herrmann. Pats autorius į simpoziumą negalėjo atvykti. Autorius šia tema domėjos dar gyvendamas Lenkijoje. Paskaitoje buvo ryškinama lietuvių rezistencijos didybė ir tragika 1944–58 m.

Simpoziumas, kaip ir visas minėjimas Šveicarijoje, praėjo labai pakiliai ir sudaro reikšmingą grandį Lietuvos krikšto sukakties renginių grandinėje.

Muziejaus įsteigėjas

Verta pažymėti, kad Rapperswilio lenkų muziejų 1868 m. įsteigė senoji Vilniaus universiteto auklėtinis, 1831 m. Lietuvos sukilimo dalyvis grafas Vladislovas Plateris. Muziejus rinkiniuose buvo daug dokumentų apie Lietuvos ir Lenkijos sukilimus bei išeivius. Tie rinkiniai 1927 m. buvo pervežti į Lenkiją ir Antrojo pasaulinio karo metais žuvo. Muziejus atkurtas 1975 m. Jo emblema sudaro Platerio statytas laisvės paminklo silueta su įrašu "Magna res libertas" (didelis dalykas laisvė) ir sukurtyti abiejų tautų herbai – Erelis ir Vytiš.

Amerikos kongresas rūpinasi Lietuva

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Nuo š.m. ankstyvo pavasario JAV sostinės Vašingtono centre veikia Religinės lietuvių šalpos ir Lietuvių informacijos centro Niujorke išlaikomas Vašingtono biuras. Jam vadovauja politinius ir istorijos mokslus baigęs Mičigano universitete Viktoras Nakas. Biuras tikėjosi, kad jam daugiausia teks atkreipti dėmesį informuojant sostinės ir kartu pasaulio spaudą apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje. Tačiau įvyko kitaip: į tikinčiųjų padėtį Lietuvoje rimtą dėmesį atkreipė JAV kongresas. Pasak biuro vedėjo, kol ten yra domėjimasis, norima šia proga tinkamai pasinaudoti.

Kovo 19 d., minint "Lietuvos K.B. kronikos" 15 metų sukaktį, JAV atstovų rūmuose buvo sudaryta grupė, kuri rūpinsis Lietuvos Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalais. Šiai grupei vadovauti sutiko žydų tautybės kongreso narys J. Miller iš Vašingtono valstijos, ir katalikas E. Feighanas iš Ohio. Kongreso narys Milleris su kitomis organizacijomis kaip tik ir surengė JAV kongreso įstaigų rūmuose "Kronikos" 15 m. minėjimą. Ten jis gausiai susirinkusiems pranešė, kad tokia grupė jau įsteigta.

Artimai bendradarbiaudama su Lietuvių informacijos centru Niujorke ir jo biuru Vašingtone, minėtoji grupė ėmė rodyti aktyvią veiklą. Kiekvieną mėnesį pradėjo siuntinėti laiškus įvairiems sovietų pareigūnams vieno ar kito už tikėjimą kalinamo lietuvių reikalu. Birželio mėn. Sovietų Sąjungos gen. prokurorui buvo pasiūstas laiškas dėl kunigų A. Svarinsko ir S. Tamkevičiaus kalinimo. Tą laišką pasirašė 66 JAV atstovų rūmų nariai. Spalio mėn. vidury buvo gauta nepatvirtinta žinia, kad kun. S. Tamkevičiui bausmė perpus sumažinta.

Antrasis laiškas liepos mėn. buvo pasiūstas Sov. Sąjungos įgaliotiniui religijų reikalams K. Charčevui, prašant, kad, vysk. J. Steponavičiui būtų leista sugrįžti į Vilnių ir vėl valdyti savąją vyskupiją. Laišką pasirašė jau 102 kongreso narių.

Rugpjūčio mėn. pasiūstas trečias laiškas, prašant iš priverčiamųjų darbų lagerio paleisti Viktorą Petkų. 108 kongreso narių pasirašytas laiškas pasiūstas sovietų rašytojų s-gos sekretoriui Karpovui, atkreipiant dėmesį į tai, kad Petkus yra tarptautinio rašytojų PEN klubo narys.

Rugsėjo 15 d. JAV atstovų rūmai Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga vienbalsiai priėmė rezoliuciją, kurioje amerikiečiai kongreso nariai protestuoja prieš religijos laisvės varžymą ir elementarių žmogaus teisių pažeidimus Lietuvoje. Rezoliucijos paskelbimo proga atstovų rūmuose kalbėjo keli kongreso nariai. G. Solomon iš Niujorko nurodė, kad tikėjimo laisvę Lietuvoje paneigė svetima valstybė, okupavusi Lietuvą ir kitas Baltijos valstybes. Jis pastebėjo, kad 1920 m. nepriklausoma Lietuva pasirašė taikos sutartį su Sov. Sąjunga, kurią sovietai visiems laikams pripažino ją nepriklausoma valstybe, tačiau vėliau, veikdama iš vien su naciais, ją okupavo kraštą.

Kongreso narys E. Feighan iš Ohio valstijos, kuris yra Lietuvos Bažnyčios bei tikinčiųjų reikalais besirūpinančios gru-

pės kopirmininkas, pabrėžė, kad ji, kaip kataliką, labai neramina tikinčiųjų vaikų padėtis Lietuvoje, kur jiems negalima nesulaukus 18 metų viešioms eiti į šventoves, draudžiama patarnauti Mišioms, kludoma įstoti į aukštąją mokyklą.

New Mexico valstijos kongreso narys B. Richardson pabrėžė, kad nepaisant 123-jų metų Rusijos caro ir 45 m. komunizmo valdžios, kurios oficiali religija yra ateizmas, katalikų tikėjimas Lietuvoje vis dar turi gilią šaknis.

Ypač šiltai apie Lietuvą kalbėjo Iliojaus valstijos atstovas R. Durbin. Jis pareiškė esąs bene vienintelis Amerikos kongreso narys lietuvių kilmės. Prieš keletą metų jis lankėsi Lietuvoje. Būdamas Vilniuje, vieną sekmadienį Mišiose matė daugybę žmonių, taip pat stebėjo, kaip po valdinės registracijos jaunavedžiai slapta vyko tuoktis į šventovę.

Rezoliucijos tekste lietuviai sveikinami Lietuvos krikšto 600 m. sukakties proga, išreikiama parama nukentėjusiems už religijos išpažinimą. Amerikos prezidentas, valstybės sekretorius ir delegatai Helsinkio susitarimų vykdymo peržiūros konferencijoje Vienoje raginami griežtai pasakyti prieš religijos laisvės užgniaužimą apskritai ir ypač Lietuvoje.

Dar kartą reikia pabrėžti, kad šią svarbią rezoliuciją Lietuvos krikšto sukakties proga JAV kongresas priėmė vienbalsiai, nė vienas iš maždaug 500 atstovų nepasisakius prieš. Be abejonės, tai nuopelnas Lietuvos tikinčiųjų reikalais besirūpinančios grupės atstovų rūmuose abiejų pirmininkų ir narių.

Spalio mėn. pradžioje 64 JAV atstovų rūmų nariai Religinių reikalų tarybos įgaliotiniui Petriui Anilioniui parašė laišką kalinamo kun. Jono Kastyčio Matuliono reikalu. Jame sakoma: "Šių metų lapkričio mėnesį kunigas Matulionis bus atlikęs bausmę. Tačiau atsime-nant neaiškias aplinkybes, dėl kurių jis jau kartą buvo pakartotinai suimtas, mums kyla abejonė, ar jo įkalinimas pasibaigs numatytu laiku. Mes kreipiamės į Tamstą, prašydami daryti viską, kad kun. Matulionis būtų kaip galima greičiau paleistas... Galiausiai prašome, kad kun. Matulionius, išėjusiam iš lagerio, būtų leista netrukdomai eiti savo kunigiškas pareigas..."

Kai šis straipsnis bus išspausdintas, gal jau bus paaiškėjęs ir kun. Jono Kastyčio Matuliono likimas. Greičiausiai jis jau bus laisvas. Tuo tarpu jau kas mėnesiais tapę amerikiečių kongreso narių laišškai ne tik pykdo sovietus, bet ir verčia atkreipti rimtą dėmesį, kad tikintiesiems uždėti varžtai palengva būtų atleidžiami.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tikiai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!"**

A+ A

STEFANIJAI JAGĖLIENEI

mirus,

jos vyrą JUOŽĄ, sūnų ir dukrą su šeimomis bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Elena ir Steponas Pusvaškiai

A+ A

STEFANIJAI JAGĖLIENEI

mirus,

jos vyrą JUOŽĄ, sūnų ir dukrą su šeimomis, kitus gimines bei artimuosius giliai užjaučiame –

*Edvardas ir Aldona Bubuliai
Diana ir Claus Wiese
Joana ir Stasys Bubuliai*

Mielai mamytei

A+ A

STEFANIJAI JAGĖLIENEI

mirus,

liūdinčius – vyrą JUOŽĄ JAGĖLĄ, sūnų ALGĮ, dukrą NIJOLĘ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

*Polė, Romas Tumpos
Sofija Styrienė
Bronius Urbonavičius*

Brangiai

A+ A

STEFANIJAI JAGĖLIENEI

mirus,

vyrui JUOŽUI, dukrai NIJOLEI, sūnui ALGIUI su šeimomis bei seserimis su šeimomis Lietuvoje reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime –

A. P. Augaičiai

R. V. Augaičiai

E. P. Spilchak

B. Stalioraitienė

S. Vaitiekūnienė

K. B. Žutautai

A+ A

ADELEI DAUGINIENEI

mirus,

dukrą LINĄ JUZUKONIENĘ, sūnų VALTERĮ DAUGINĮ su žmona, vaikaičius – ALGĮ, RUTĄ, VIDĄ, VALĮ, RIČARDĄ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

*Č. Javas
V. R. Tirilias*

A+ A

ADELEI DAUGINIENEI

mirus,

sūnams – VALTERIUI, BRONIUI ir dukrai LINAI JUZUKONIENEI, vaikaičiams, giminėms bei artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą šio liūdesio valandoje –

*Toronto Lietuvių namų valdyba
ir tarnautojai*

A+ A

Vilniaus krašto lietuviui

VACLOVUI SKREBUTĖNUI

negrižtamai iškeliavus amžinybėn,

jo žmoną JULIJĄ, gimines ir visus liūdinčius bičiulius giliai užjaučiame ir kartu liūdime –

Juozas Dilys

Jonas Lelevičius

St. Catharines, 1987. X. 10

A+ LEOPOLDUI BALSUI

mirus,

jo žmonai LYDIJAI – ilgametei mūsų vicepirmininkei ir pirminkei, velionės sūnams, giminėms bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Moterų šalpos grupė "Daina"

A+ Inžinieriui LEOPOLDUI BALSUI

Lietuvių tautodailės instituto pirmininkui

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną Lydią, sūnus su šeimomis ir artimuosius.

Ilsėkis Viešpaties ramybėje!

Lietuvių tautodailės instituto taryba,
valdyba ir nariai

A+ inžinieriui LEOPOLDUI BALSUI

iškeliavus į amžinybę,

reiškiame gilią užuojautą žmonai LYDIJAI, sūnams

– dr. ARUI ir ekonomistui RIMUI su šeimomis,

giminėms ir artimiesiems –

A. Baziukaitis

G. H. Chvedukai

J. V. Dagiliai

B. V. Petraičiai

A. B. Petrylos

M. Račys

T. D. Renkauskai

M. A. Statulevičiai

Vyskupas lanko lietuvius Lenkijoje

(Atkelta iš 2-ro psl.)

šavo Mišias Varšuvos lietuviams, o klierikas Jonas Malinauskas iš Punsco atliko skaitinius ir patarnavo Mišių metu. Po Mišių dr. B. Makauskas visų vardu svečiams padėjo už apsilankymą, linkėdamas, kad tai nebūtų paskutinis kartas.

Po pamaldų visi nuvažiavo me vaišėm į Varšuvos lietuvių draugijos būstinę, kur dalyvavo 30 asmenų. Padėkos bei atsisveikinimo kalbas pasakė kan. Jurkevičius, kuris mus per visą Lenkiją vežiojo savo automobiliu, dr. Makauskas, kun. Putrimas ir vysk. Baltakis. Vaišių metu netikėtai pasirodė mons. Vytautas Kazlauskas, Vatikano radijo lietuvių skyriaus direktorius.

Dar viena diena Varšuvoje

Rugpjūčio 31 d. kan. Jurkevičius 8 v.r. nuvežė mus į Varšuvos oraustų skrydžiui atgal į Niujorką. Oraustystėje jau laukė gausus būrys lietuvių varšviečių, atvažiavo mūsų išlydėti vysk. Paetz drauge su Punsco klebonu prel. Dzermeika ir klieriku Jonu Malinausku.

Atsisveikinę su visais, ėjome įteikti savo lagaminų, tačiau televizorius mūsų skrydžio visai nerodė. Nuėjau į lėktuvų linijos informacijos biurą teirautis. Mergina už lango šaltai atsakė: "Atėikit rytoj 11 valandos skrydžiui į Niujorką". Daugiau informacijos nedavė.

Pasiėmėme sunkius savo la-

gaminus ir grįžome į Lenkijos vyskupų pensionatą, kur vysk. Paetz mums parūpino nakvynę Varšuvos lankymo metu. Praleidome dieną rašydami kelionės atsiminimus. Vyskupas turėjo ilgą pokalbį su Lenkijos katalikiškos spaudos žurnalistu. Vakarą praleidome su keletu vietinių lietuvių.

Antrą kartą sudiev

Rugsėjo 1 d. vėl anksti rytą nuvažiavome į oraustų, kur vėl laukė mūsų lietuviai su gelėmis. Prieš atsisveikindami, nuėjome įteikti lagaminų ir rezervuoti vietų lėktuve. Po laukimo ilgoje eilėje susitvarkė bilietus ir nuėjome atsisveikinti su visais. Tuo metu atvažiavo mons. V. Kazlauskas kelionei atgal į Romą. Mums einant per pasų kontrolę, moteris per garsiaikalbį pranešė, kad "Lot" skrydis į Romą vėluos aštuonias valandas. Perėjė maitinę iš tolo visiems pamojavome. Jie tuo metu rūpinosi mons. Kazlauskos aštuonių valandų prailgintu buvimu Varšuvoje.

Mums belaukiant įsėdėti į lėktuvą, kuris vėlavo pakilt daugiau kaip pusantros valandos, buvo galima girdėti per garsiaikalbį, kad "Lot" skrydžio laikas perkeltas į 2 v.p.p. Pranešė kvietė visus Romos keleivius nueiti į restoraną pusryčių. Po kiek laiko pranešė, kad lėktuvas į Romą vėluos išskrist dar penkias valandas. Tuo momentu su vyskupu įsėdome į pilną lėktuvą ir išvargę išskridome atgal į Š. Ameriką.

(Pabaiga)

Parodą Detrote aplankius

Krikščionybės sukakties iškilmų pabaigtuvės Mičigane

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties Mičigane iškilmų pabaigtuvės įvyko spalio 17-18 d.d. Detrote Dievo Apvaizdos šventovėje ir Kultūros centre. Šeštadienį buvo religinio meno parodos atidarymas ir Toronto "Volungės" choro koncertas, sekmadienį, – vėliau iškėlimas prie Centro ir iškilmų Mišios, dalyvaujant Detrote/arkivyskupui Edmund C. Szoka, (jis pirmą kartą lietuvių tarpe), vysk. Pauliui Baltakiui ir visai eilei kunigų.

Po pamaldų buvo pietūs, dalyvaujant garbės svečiams, su trumpomis kalbomis, sveikiniams ir menine programa. Apie tai rašys kiti, šį kartą norėsiu sustoti ties religinio meno paroda, kuri buvo tikrai išsamiai paruošta, gražiai išdėstyta ir sudarė neblogą vaizdą bei savotiškai malonų antspaudą bendroje visų iškilmų eigoje.

Parodos rengėjų komitetas (V. Černiauskienė, D. Jurgutienė, R. Petrulienė, J. Rugienienė, N. Zellwinder) tikrai nuoširdžiai, rūpestingai pasirūpino, atsiųsdami pasidarytą, atnaujintą ir apipavidalintą visą medžiagą. Žiūrovui viskas buvo simpatiška, neperkrauta. Buvo paruošta ir anglų kalba išspausdinta sąlanka, kurioje dail. D. Jurgutienė brandžiu ir taikliu žodžiu (pavyzdys, kaip taupiu žodžiu galima daug pasakyti), pateikė nelietuviui žiūrovui religinį mūsų meną, jį gretina su mūsų lietuvių religija ir įjungdama į bendrą europinio meno kontekstą.

Gražiai vienas kitą papildė tapybos darbai tiek Lietuvos kūrėjų, tiek ir išeivijos meni-

ninkų kūrinių. Sunku būtų suminėti visus šios parodos dalyvius, bet negalima nepaminti miniatūrinių religinių vitražų parvyčio Ž. Mikšo, dail. Domaičio drobių, M. K. Ciurlionio reprodukcijų. Dail. J. Daugvila ir vėl žiūrovus maloniai stebino ir jausmus kėlė savo "senoviniais" medžio skulptūros pavyzdžiais, lokiais įtikinančiais liaudies kūrybos dievukais, rūpintojėliais, gimimais iš prityrusio dievdarbio rankų. Negali nesižavėti tokio pobūdžio kūryba. Kiti darbai buvo skolinai iš Alg. Kezio galerijos ir iš visos eilės arčiau ar toliau gyvenančių tautiečių meno rinkinių. Buvo matyti, kiek daug vertingų meno kūrinių yra sukaupę mūsų iškilmų rankose ir kokia puiki progą dabar buvo tuo lobiu bent laikinai pasidalinti su kitais. Greit tokios parodos tikrai nematysime.

Minėto savaitgalio laidoje "The Michigan Catholic" (džiausias katalikiškas savaitraštis) išspausdino išsamų prof. J. Pikūno straipsnį apie pačią sukaktį, palaimintąjį arkivysk. Matulaitį. Buvo pridėta ir Dievo Apvaizdos šventovės nuotrauka. Sekmadienio vakarinį žinių metų, IV kanalas WDIV, NBC filialas Detrote, rodė ir aiškino iškilmės, primindamas, kad lietuvių tauta yra jauniausia dukra Katalikų Bendrijoje.

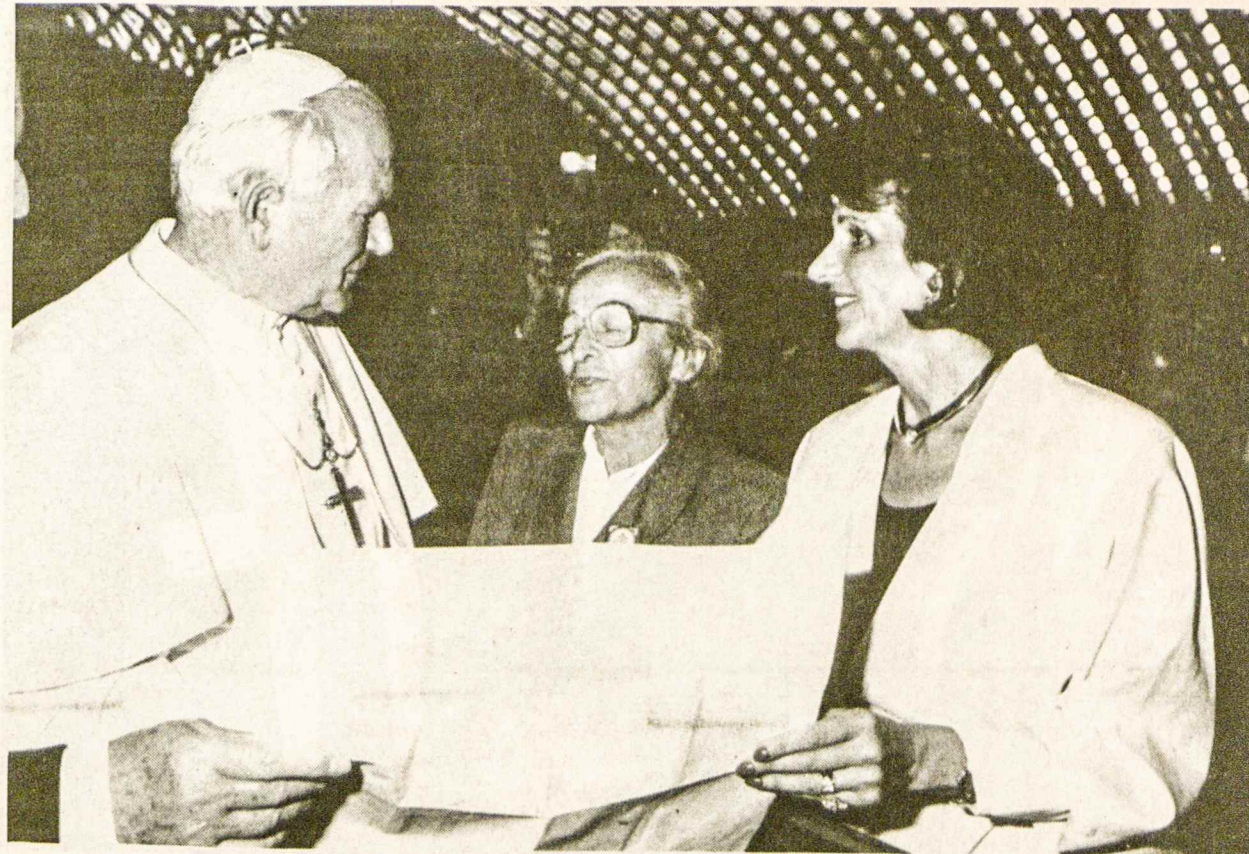
Neįmanoma suminėti visų darbščių rankų, kurios daug ir našiai dirbo, vykdydamos eilę mėnesių trukusią programą (paskaitos, seminarai, skaidrės) bei gaitamąsias iškilmes. Negalima betgi nepaminti Komiteto pirmininkės Liudos Rugienienės sumanymo ir iniciatyvos. A.A.

Aukos paminklui

Žuvusiems už Lietuvos laisvę paminklo statybai, per VI. Pūtvio šaulių kuopą Toronte gauta aukų iki 1987 m. spalio 22 d.

Po \$1000: VI. Pūtvio šaulių kuopa, Kūrėjų-savanorių Toronto skyrius, A. Borkertas, M. P. Krilavičiai, F. M. Timukai (garbės mecenatai); \$500: M. Vaskevičienė (mecenatė); \$300: P. Leverienė; \$100: S. Pociūnas, J. Aukštaitis, S. M. Petrulius, S. Stankevičius, V. Dubickas, K. E. Naudužis, E. Kilius, J. Liutkienė, J. Prišcepionka; \$50: A. Petkevičienė, J. T. Kiškūnai, S. A. Underia; \$30: A. Domeika; \$20: B. Jackus, K. Bubelis, A. Piragius, V. S. Ruslajai, Z. Jakubonis; \$10: A. Gačionis, V. Montvilas, J. Varanavičius, M. Bulvičienė, A. Valienė, J. V. Dagiliai.

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. – \$22 doleriai, (naujam skaitytojui – \$18), rėmėjo prenumerata – \$25, garbės – \$30. Prenumerata JAV-se – amerikietiškais doleriais.

Šv. Tėvas JONAS-PAULIUS II Romoje priima palaimintojo arkivyskupo JURGIO MATULAIČIO šeimines kilmės medį iš jo giminaitės EUGENIJOS KERESVIEČIENĖS. Šalia jos – ANGELĖ NELSIENĖ iš Los Angeles

Iš Lietuvos per Sibirą į Romą

Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio giminaitės odisėja

EUGENIJA JACKEVIČIŪTĖ- KERESEVIČIENĖ

Sugrįžau iš Romos iš arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos iškilmų. Buvau asmeniškai Šv. Tėvo palaiminta, priėmiau iš jo rankų Komunią. Iš kur tai malonė man, žemės vabalėliui. O tą malonę man suteikė palaimintasis Jurgis Matulaitis, nes jis yra mano giminaitis, mano močiutės brolis.

Sibiro miškuose

1944 m. vasarą buvau rusų komunistų suimta, o tų metų gruodžio mėnesį nuteista mirties bausme. Po 10 dienų mirties bausmę pakeitė į 10 metų koncentracijos stovyklos ir 5 metų tremties. Mane išvežė į Komiją prie Pečioros. Ta vietą dabar aprašė Juozas Keliuotis knygoje "Dangus nusidažo raudonai".

Ten kirtome miškus, ėdami sibirinių uodų, ujami sargybinių. "Jūs liaudies priešai, jūs ne žmonės, jūs visus reikia sušaudyti!" Tai buvo nuolat girdimi žodžiai.

Kai mirė Stalinas, mes, baltietės, išbėgome iš barakų, kad neparodytume džiaugsmo, o rusės kalinės verkė, sakydamos: "Kas dabar bus?" Vieną jų paklausiau, ko ji taip verkė. Ji man atsakė: "Dabar turim aliejaus ir kiek duonos, o buvo laikai, kada ir to nebuvo". O mes, baltietės, pajėgėm dar stebėtis, kaip yra suluošintas žmogus sovietinėje sistemoje, o ypač kalėjime. Mes dar tikėjome ateitimi, o rusai ir net ukrainiečiai jau tuo nebeteikė.

Be tėvynės

Gyvenimas pasikeitė Staliniui mirus. Stalinas mane išsiuntė į Sibirą, Chruščiovas leido grįžti į Lietuvą, į Kauną. Skaudžiausias buvo pergyvenimas, kad ir savoje tėvynėje tau vietos nėra. Išsvajota, išspausdinta tėvynė Lietuva atstumiavo savo dukrą, neleidžia prisiregistruoti. Šiaip taip prisiregistruojau sesers šeimoje.

Buvusieji draugai, diena su tikti gatvėje, dedasi nepažįsta, vakare užėina ir kalbasi. Vis tiek įtampa, o einant per miliciją, vis sudrebėdavo širdis; rodos, išeis iš ten enkavedistas, nutvers ir vėl išveš į Sibirą.

Leningrade

Ištekėjau Lietuvoje, ir lyg atsirado maža viltis pasiekti Vakarus. Lenkijoje, Lodžėje, gyveno mano vyro pirmosios žmonos sesuo ir jo sūnus. Padavėm prašymą emigruoti Lenkijon. Po kiek laiko ateina atsakymas: "Vien dėlto, kad tu vedei Jackevičiūtę, tau durs išvažiuoti uždarytos".

Leningrade turėjau gerą draugę, su kuria buvau lageryje. Ji kvietė mus ten keltis. Ji buvo gydytoja. Tėvynėje man nedavė darbo, o emigruoti neleidžia. Išvykome į Leningradą. Ten dirbdama baigiau medicinos seserų mokyklą, 15 metų dirbau senelių prieglaudoje ir džiovininkų sanatorijoje. Darbas buvo labai sunkus, nes pvz. prieglaudoje 250 senelių, o aš tik viena medicinos sesuo.

Visais sunkiais laikais prisimindavau arkivyskupą Jurgį, jo žodžius, girdėtus tėviškėje vaikystėje. Automatiškai pradėdavau į jį melstis. Kartą kažką nujausdama (tai buvo džiovininkų sanatorijoje) nenorėjau vieną naktį budėti, nors buvo mano eilė. Ir dabar aš galvoju, kad tai buvo palaimintojo Jurgio perspėjimas. Paprašiau kitą medicinos seserį, kad už mane tą naktį pabudėtų. O tą naktį į sanatoriją įsiveržė žudikas ir, nužudęs vieną ligonį, pabėgo. Budėjusioji med. sesuo turėjo dėl to nemalonumų, bet ji išsisuko, nes buvo partietė, o man būtų buvę labai sunku nuo bausmės išsisukti.

Kviečia brolis

1970 m. gavau brolio Jono Jackevičiaus iškvietimą atvažiuoti į svečius Čikagon. Jis čia gyveno nuo 1957 m. Šis brolis mane labai mylėjo, ir man laiškuose rašydavo: "Nemirsiu, kol Tavęs nepamatysiu".

Aš vilties mažai turėjau, o tvarkyti dokumentus tiesiog bijojau. 1973 m. į Leningradą atvyko prez. Niksonas. Po jo išvykimo lyg drąsiau pasidare. Pradėjau tvarkyti dokumentus. Anketas turėjau perrašyti 9 kartus – buvo vis kas nors negerai, pvz. nepasakyta kada močiutė mirė, kur palaidota.

Pagaliau viskas tvarkoje – iškvičia į pasų skyrių. Ten viršininkė sakosi čia dirbanti 7-ri metai, bet nebuvo atsitikimo, kad kas prašytų užsienio paso. Aš manau, kad aukštą pareigūnų važinėdavo į užsienį, bet aš buvau "liaudies priešas".

Iškviečia apklausinėjimui į miliciją. Aš nervinuos ir susi-

graudinusi sakau: "Be reikalo aš čia atėjau, vargstu, jūs vis tiek manęs neišleisite".

"Jūs dabar rehabilituota, mes dabar draugai" – sako man valdininkas, – mes jus išleisim, tik nieko blogo apie mus nekalbėk".

"O ką aš gero pas jus mačiau? Jūs rehabilitavot mane, o kas grąžins 10 jaunystės metų, prarastą sveikatą?" – atskiau ir pradėjau verkti.

Po kiek laiko vėl užėnu į pasų skyrių atsiimti paso. Jaunimas vyrukas įteikia man pasą ir apsižvalges tyliai sako: "Tegul pasaulis žino apie mus tikrą tiesą". Aš išsigandau, kad gal tai provokacija ir greit išbėgau iš įstaigos.

Amerikoje

Atvažiau į Čikagą ir čia pasilikau, nebegrįžau į "darbininkų rojų", kuris man atėmė 10 mano jaunystės metų, pasisūdamas į žemės pragarą.

Ir kokie Viešpaties kėliai! 1987 m. vasarą buvau Romoje savo giminaičio palaimintojo Jurgio Matulaičio iškilmėse. Palaimintasis Jurgis Matulaitis – mano močiutės brolis. Jis dažnai lankydavosi mūsų namuose, t.y. pas savo sesers dukrą. Visada jį prisimenu kaip šventą žmogų, buvau jo laidotuvis, nors tada buvau tik 11 metų. Ir dabar aš buvau Romoje, kai jį paskelbė palaimintuoju.

Aš esu labai dėkinga prel. A. Bačkui, kuris mane pristatė Šv. Tėvui ir mane globojo. Per prel. A. Bačkio tarpininkavimą Šv. Tėvui įteikiau mūsų giminės medžio brėžinį. Šio giminės medžio brangiausia šaka yra palaimintasis Jurgis Matulaitis.

Televizinis sostinių pokalbis

Amerikos televizijos tinklas ABC per VII Buffalo stotį rodo programą "Capital to Capital". Satelitų pagalba susijungus, vyksta diskusijos tarp Vašingtono ir Maskvos pareigūnų, kurios tuo pačiu metu rodomos abiejuose kraštuose. Pirmoji programa, liečianti ginklavimąsi, buvo rodoma 1987 m. rugsėjo 22 d. Antroje programoje spalio 14 d. diskusijų tema buvo žmogaus teisės ir jų pažeidimai, remiantis Helsinkio susitarimais. Trečioji programa bus lapkričio 18 d., 11.30 v.v.

Peter Jennings Vašingtone ir Leonid Zolotarevsky Maskvoje yra šių diskusijų vedėjai. Spalio 14 d. Amerikai atstovavo senatorius David P. Moynihan ir kongreso narys Steny Hoyer, abu gerai žiną žmogaus teisių problemas. SSSR atstovavo sovietų centrinio komiteto narys Vadim Zagladin ir to komiteto kandidatas vyr. "Izvestijos" redaktorius Ivan Laptev.

Programoje buvo diskutuojami įvairūs žmogaus teisių pažeidimai, kalėjimai, psichiatrinės ligoninės, trėmimai, tikėjimo ir spaudos laisvė, ryšiai tarp giminiių, šeimų sujungimas ir t.t.

Pradedant programą, buvo rodoma rugpjūčio 23 d. demonstracija Vilniuje. Mato madais aiškės prie Bernardinų šventovės, kuri yra pa-

versta meno akademijos sandėliu. Nuo A. Mickevičiaus paminklo papėdės vyras sako ugningą kalbą 200-250 žmonių būriui. Gaila, kad anglų kalba komentarai užslėpino kalbėtojo žodžius.

Diskutuojant šeimų sujungimą buvo minimas Galinos Vilshina neįsileidimas. 17 prašymų atmetta. Čia įsiterpė Lionginas Šepetys. Esą jo žiniomis Galinos vyras dėl valstybinių paslapčių žinojimo neįsileidžiamas.

Kai amerikiečiai kėlė sovietų daromus religinės laisvės varžymus, vėl prabilo Lionginas Šepetys, trečiasis LTZR komunistų partijos sekretorius. Pagal jį, Lietuvoje veikia keli šimtai šentovių, 700 parapijų. Kaune veikia kunigų seminarija, kasmet įšventinama visa eilė kunigų, netrukdoma religinė spauda, leidžiama važinėti Romon. Panašias laisves turi ir kitų tikybų išpažinėjai.

Programos pradžioje programos vedėjas P. Jennings pareiškė viltį, kad turėsime progą pamatyti ar "glasnost" yra retorika, ar besivystantis faktas. Abiejose sostinėse programos dalyviai ir televizijos žiūrovai gali pasidaryti išvadas.

Norintieji gali užsisakyti šios programos įrašus šiuo adresu: Transcripts, 2 John Street, New York, NY 10038, USA. K.B.

Lietuvių šventė katedroje

Niujorkas rengiasi iškilingai paminėti Lietuvos krikščionybės sukaktį

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas Niujorke įvyks 1987 m. lapkričio 8, sekmadienį, 2 v. p.p., Šv. Patriko katedroje, (5th Ave). Arkivyskupas kardinolas John O'Connor atnašaus Mišias, koncelebruojant vyskupui Pauliui Baltakiui, svečiams vyskupams ir kunigams. Kardinolas pasakys pamokslą. Lietuviškai pamokslą pasakys vyskupas P. Baltakis. Apreiškimo parapijos choras, diriguojamas Viktoro Ralio, giedos kompozitoriaus G. Šukio sukurtais Mišias. Vargonais gros Motiejus Jatkauskas. Kun. Danielius Staniškis vadovaus katedroje dalyvių giedojimui. Organizacijų atstovai neš simbolines aukas. Katedros navoje bus surušta kenčiančios Lietuvos paroda.

Kardinolas J. O'Connor yra gerai susipažinęs su Lietuvos krikščionybės istorija. Jis labai palankus lietuviams. 1984 m. Šv. Patriko katedroje, lietuviams minint Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį, kardinolas J. O'Connor iškilingų pamaldų pabaigoje atsisveikindamas pasakė: "Tiki pasimatymo Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjime." Lietuviai tada smarkiai jam plojo.

Lietuviai, jauni ir vyresni, prašomi dalyvauti šios iškilmės. Mums labai svarbu šia proga išeiti į viešumą, parodyti kitatauties savo tautinį vieningumą. Kartu tai bus mūsų demonstracija prieš Lietuvos okupantą, paniekinusį pagrindines žmogaus teises, žiauriai kontroliuojantį Lietuvos tikinčiuosius.

Lietuvos krikščionybės minė-

jimo rengėjų komitetas prašo moteris ir vyrus, kas tik gali, katedroje dalyvauti su tautine apranga. Tai sudarys įspūdingą vaizdą, kai bus sudarytas eilės pasitinkant kardinolą katedroje. Iš įvairių vietovių atvyks specialūs autobusai, todėl bus patogiu nuvykti ir grįžti apsirėngusiems tautiniais drabužiais.

Po iškilingų pamaldų įvyks priėmimas "Hotel Intercontinental", 48 St. Visi kviečiami dalyvauti. Bilietai į priėmimą \$25.00. Garbės svečias – ką tik iš Sibiro grįžęs Vytautas Skudis su šeima.

Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimą organizuoja komitetas, sudarytas iš vietinių organizacijų atstovų, kuriam pirmininkauja Religinės lietuvių šalpos direktorius kun. K. Pugevičius. Komitetas darbus išties metus. Spaudai ruošiamas suvenyrinė programa anglų kalba su trumpa Lietuvos krikščionybės istorija. Žinoma, susidarys nemažai išlaidų, gal apie \$4000.00 ar daugiau. Laukiama asmeninių ir organizacijų piniginių aukų. Aukų čekius siųsti: LITHUANIAN CHRISTIANITY JUBILEE, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207.

Niujorke veikia arkivyskupijos žinioje esanti radijo programa 6-8 v.r. sekmadieniais. Per šią programą bus kalbama apie Lietuvos krikščionybės istoriją, apie varganą krikščionybės būklę dabartinėje Lietuvoje. Lietuviai raginami skambinti telefonu šios programos stočiai su įvairiais klausimais.

I. Banaitienė

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmų darbo komitetas Niujorke. Sėdi iš kairės: L. HOOD, pirm. kun. K. PU-GEVIČIUS, vicepirm. A. MISIŪNIENĖ; stovi: vicepirm. A. SAMUŠIS, vicepirm. K. MIKLAS, ižd. A. VAKSELIS, vicepirm. P. AŽUOLAS. Trūksta garbės pirm. prel. P. BULOVO, sekr. M. KLEVEČKIENĖS. Ntr. L. Tamošaicius

Dail. REGINOS ŽIURAITIENĖS "Burgeon ežeras" (aliejus 18"x24") Kanados Banffo srityje. Jos paveikslų paroda rengiama 1987 m. lapkričio 10-29 d.d. "The Old Bronte Post Office Gallery" Oakvilleje

"Tarp ilgesio ir tėviškės"

Alės Rūtos kelionės į Lietuvą įspūdžius peržvelgiant

VYTAUTAS A. JONYNAS

(Tęsinsys iš praėjusio nr.)

Taip, kone mistiškais terminais A. Rūta išsako genties instinktų poveikį. Nebijojčiau tvirtinti, kad panašiais jausmais yra gyvenę šimtai kitų keliautojų, gavusių leidimą pasikieminėt Lietuvoje tą penketą dienų. Šimtų šimtų yra jas praleidę, kaip ten sakoma, "namų arešte", bendraudami vien su giminėmis. Gal tik ne visi priminėdami savus ir pažįstamus audiencijoje viešbučio kambarėlyje kaip tai kažkodėl darė Alė Rūta. Yra vieša paslaptis, kad tenai mikrofonų kaip karčiamaio blusų, ir vietiniai mielaiau patraukia į gamtą "kur žolėlė žaliuoja, lapeliai šlama, varna mėslą lesa ir nasturtos žydi".

Tai prasme "Tarp ilgesio ir tėviškės" labai tikroviška knyga. Net aktuali, jei patikėti Gorbačiovo reformų rimtumu, nes ja advokatuojama, kad būtų prailgintas viešnagės Lietuvoje laikas, idant apdujęs nuo klasės draugų, giminių, stovėjimo Beriozkoj-dolerinėje turistais suspėtų kiek atsiiekti ir šį tą pamatyti.

Tai sakant prisiminė kitas dalykas. 1987 m. pabaigoj "Akiračiai" pradėjo spausdinti (rugsejis, 8 nr.) garsaus keliauninko K. Almėno reportažą, aprašantį jo kelionės į Lietuvą 1966 m. įspūdžius. Nors iki šiol tepasirodė pirmoji atkarpa, jau dabar aiškiai matosi, kad skirtingi viešnagių tikslai (Almenas visai nemini giminių, gal vargšas jų neturi), skirtingi autorių amžiai, temperamentai, visai kitom spalvom, kitu kampu vaizduoja lankomo krašto tikrovę. Pažintine prasme jiedu vienas kitą papildė.

Abu jie kalba apie begalinę tinkamą, stagnaciją, korupciją, nors K. Almenas kur kas tvirtėčiau valdo humorą. Ramiaime jo pasakojime kur kas dažniau žybteli ironijos žiežirbos. Tuo tarpu Alės Rūtos tekste komiškos situacijos daug retesnės, ir jei humoru padvelkia kai kurios scenos, tai tas humoras būna pakaruokliškas, grotėskiškas, kaip pvz. scenose, kuriose įnai aprašinėja turistų stenėjus su nešmene ir vežmene, paskui vargus atirašaliojant stotingsiems, užpakalingiems mutininkams. Nors gal jos pasirodys juokingos vietiniams.

"Mes gyvenam šaly dar kažkuo prieštvaninėj" — rašė dar visai neseniai oficialius sovietų bardas Evg. Jevtusenko. Prieštvanybės, dinosauros-brontozaurinės eros apraiškų, kai pagalvoji apie žmonių santykių šykštumą, tenykštį cinizmą, Alė Rūta pastebi mažokai. Ji labiausiai pamėgusi cituoti žmonių pareiškimus a la "ET, duotų mums valių, mes padarytumėm", bet šiaip jos vyzdžių neužkludo nei spekuliacija, nei girtavimas, nei šnipelių gausybės siluetai.

Visumoj, palyginus su sveitimauciu rašiniais apie Sovietiją (tiesa, Lietuva retai kada ten minima, tik Norman Mailer pernai rašė apie pamaldą šventovę) ne kažin kiek Rūtos knygoj reveliacijų. Ne daug ir pertempimų. Nebent

tai, kad sunku buvo patikėti autorės pasakojimu, jog Leningrade "Kornevilio varpų" spektaklyje aktoriai avėję nuosava avalyne. Apie žmonių nuotakas ir kitką Alės Rūtos reportažas atpasakoja kas žinoma iš E. Juciūnės ir St. Rūkienės knygų. Gal kiek daugiau skaitytojas patiria apie šventovių skurdumą ir jų turistų grupelės išdykavimus jose.

Suprantama, "namų areštas" susitikinėjant su giminėle, aiškinantis su tolimais pusbroliais senus nesusipratimus (tik vienas giminių autoriui įsipykė — toks tipelis "freelader" įsmukęs pakaušt "Bočių svetainė" su gentim) ne kažin kiek laiko paliko autoriui dairytis aplinkui. Užtat ji elgiasi kaip šimtai turistų. "De da iš peties" kas patinka, kas nepatinka. Tiesą pasakius, tų gerą įspūdį padariusių daiktų ne kažin kiek. Tai Kauno — Vilniaus autostrada. Pritrenkė autorę Rašytojų namų prabanga buv. Oginskio rūmuose, nors nemaloniai.

Jei pažintine prasme nežinomų dalykų knygoj negausu, tai kaip žmogiškas dokumentas, kaip išiešvės pergyvenimų aprašas "Tarp ilgesio ir tėviškės" yra be priekaištų. Net praktiškų patarimų knyga. Autorė prisipažįsta nuogastavusi, kad savo davanom tik sukiršins tarpusavy gimines, paskatins juos rietis, kniautis. Užtat jos apmąstymai kaip elgtis, ką daryti viešbutyje ar dolerinėje, skaitytojui vertingi.

Nemažiau svarbus jos prisipažinimas yra taip pat, kad lankantis tėvynėje išieviui užaina, nusivylimo akimirkos, kai jis pasijunta visiškai neįkaltingas, nepageidaujamas svečias savame krašte. Tarsi maklinėtų Vilniaus gatvelėm kaip koks "nepribaigtas buržužas", sovietinių žargonu kalbant. Tą perspėjimą verta prisiminti. Vienok autorė neduoda patarimų, kaip iš tos depresijos vaduotis, nesvarsto ar gali kiek pagelbėti turistui iš ankstinis pasirengimas skaitant, sakysim, tenykštes knygas, poeziją ir t.t. Jinai pati neatrodo domėjusis tenykščių rašytojų raštais ar svetimauciu knygom apie Sovietiją. Bet kaip inteligentiška moteris ir rašytoja A. Rūta atrodo pakankamai sumani galynėtis su ta nevilimi, šmuksteldama į Vilniaus universitetą, rašytojų namus, knygyną, Maironio muziejų (Kaune), Aušros Vartų koplytėlę. Manding, tie puslapiai įdomiausi visoje knygoje.

Bet, kaip visiems žinoma, žmogaus prigimtis yra klasinga ir apgaulinga. Kartais užtenka labai menkos priežasties, kibirkštėlės, kad traumatiniai pergyvenimai užtelėtų į viršų. Alei Rūtai tokiu sprogikliu buvo apsilankymas jos buvusiam mergautiniam kambarėlyje, atvėręs jai ne vien jos, kaip viešnios savam krašte tragizmą, bet ir jos kaip viešnios margame Dievo pasaulyje situaciją.

"Kaip tas gyvenimas greit praeina!... Kaip vis belaukdamas nieko nesulauki, tik tie

patys kasdienos skubūs darbai, vargai, nepritekliai, kova su kasdienybe ir už kasdienybę, už kažką geresnio. Vėjiesi, vėjiesi savo svajonę, skrendi, leki, skubi ir... Pamatai, kad pasaulio nepakeiči, nepadarai geresniu; tas pasaulis bėga, verčiasi savo vyksmu, nuo tavęs nepareinančiu. Ir matai, kad gal ir kitam gyvenime ir trečiam, jei kas davanotų besistengdamas, bekovodamas, besiekdamas kažko, vistiek daug ko nepasiektum, o gal ir visiškai nieko. Tik degi ir sudegė. Tik skubi ir nuskubi į pabaigą!...

Užtat ir trauki į tas vietas, kur buvai laiminga, nes jaunas, dar nepatyręs gyvenimo, šiuokštum, tad tebesvajojai ir tebeišsiilgęs idealų...

Taip blaiviai, nemeluodama sau autorė dar kartą išsiaiškina, kas tikrumoje pastūmėjo ją kelionėn. Ne racionališkosios, darytos Amerikoje, bet noras pagyventi nebesugrąžinamą praeitimi. Ar vadinti tą jausminį kompleksą masochizmu, gerėjimusi savo kančios saldybe, ar kitaip, nesvarbu, bet tai neabejotinai nuširdus bruozas, mielas skaitytojui dalykas. Jis išperka visus knygos trūkumus. Kad jų esama, autorė prisipažįsta pati knygos pabaigoje, savo sąžinės apyskaitoje:

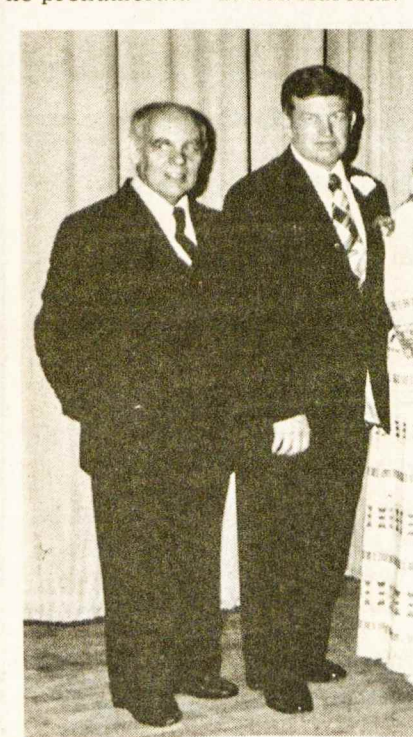
"Bet širdis suminkštėjo saviesiems, savai tautai... Prieš savo tautą aš tikrai galiu nulenkėti galvą. Galiu pasidžiaugt, nusistebėti, kad ir ilgai besitęsiančios vergovės metu sugebėjo ne tik išsilaikyti savaimingos kūrybos baruose, bet ir pažangą padaryti.

Tokia mano kelionės įspūdžių santrauka".

Alė Rūta, TARP ILGESIO IR TĖVIŠKĖS. Kelionės į Lietuvą įspūdžiai. "Nidos" knygų klubo leidinys nr. 113. Londonas, 1987 m., 358 psl. Kaina užsienyje \$10.50 JAV.

Atsiųsta paminėti

LAIŠKAI LIETUVIAMS, religinės ir tautinės kultūros žurnalas, 1987 m. 9 nr. Redaktorius — Juozas Vaišnys, SJ, leidėjas — Tėvai jėzuitai, administratorė — Aleksandra Likanderienė. Metinė prenumerata — 10 dol. Adresas:

Čikagoje "Margučio" surengto muziko Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimo programos atlikėjai ir garbes svečiai. Iš kairės: Neris Šimkus, pianistas Manigirdas Motekaitis, dirigentė Emilija Sakadolskienė, rašytojas Stasys Santvaras, sol. Algis Valiūnas, sol. Audronė Gaiziūnienė, sol. Roma Mastienė, Algis Šimkus, sol. Algirdas Brazis

VYTAUTAS PLUKAS Algonquin atspindžiai

rudens šalnų pakąstas
alpsta pageltes lapas
ir klevui ir radastai
neilgas kelias lemtas
...ir man laiko sraute

speigo nagus už miško
galanda šiaurys vėjas
paukštis lizdą palikęs
skrenda kur orchidėjos
...kaip ir aš likime

šermukšnio sodrios kekės
iš gervių skrydžio matos
upelis šnara sakmę
nemiršančią verpetuos
...kaip gimtame krašte

virpėdamas iš džiaugsmo
krioklys verpetais verda
vaivorykste žaviausia
papošia beržo veidą
...gyvena manyje

bebrai užtvenkę srovę
augina naują gentį
nestoja lobį krovę
nuo bado tenka gintis
...kaip mano butyje

miškai spalvomis dega
grožis užima kvapą
žiemys raizuoja žemę
gyvybė veidą slepia
...priminga būtyje

žiema pančiais sukaustė
taikią pagirio stirną
ji slepias už eglaitės
miškas šakalų pilnas
...tėvynė bėdoje

laikas pasalom slenka
raško dienas be saiko
saulė vėl glostys gamtą
lemtis pažadus laiko
...ir mane glėbyje

mėnulį prausia bangos
ežere braidu žvaigždės
tamoje tyła spengia
naktys tokios beveidės
...ir mana visatoje

gamta amžių kelionė
prasmingai sprendžia laiką
rudens lapais apkoręs
apkabinu pušaitę
...jos spyglių lietuoję

Burks Falls, Ontario 1987

Šimtui metų nuskambėjus

Paminėta kompozitoriaus Stasio Šimkaus šimto metų gimimo sukaktis

J. ŠLAJUS

"Margučio" radijo programa, įsteigta prieš 55 metus muz. A. Vanagačio, kuriai jau ilgą laiką vadovauja Petras Petrutis, spalio 4 d. surengė kompozitoriaus Stasio Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimą Čikagos Jaunimo centre.

Kompoz. St. Šimkus gimė 1887 m. Sereščiaus vls., Kauno aps. Muzikos mokyklos pradžioje Naujajam vargonininkų kursuose Kaune, vėliau — Vilniuje ir Varšuvoje. Petrapičio konservatorijoje baigė kompoziciją. Mirė Kaune 1943 m.

Minėjimą trumpu žodžiu pradėjo "Margučio" vedėjas Petras Petrutis. Padėkojęs gausiai atsilankiusiems (buvo pilna salė ir balkonai), supažindino su iš Floridos atvykusiais kompozitoriaus sūnumis Algiiu Šimkumi, jo žmona Irena ir Nerimi Šimkumi bei jo žmona dr. Aldona. Paskaitai skaityti pakvietė poetą Stasį Santvarą.

Paskaita truko apie valandą laiko, tačiau klausytojams nusibodo — kalbėtojai dėkojo gausiais plojimais.

Kalbėtojas minėjime dalyva-

vusius vedžiojo kompozitoriaus vaikščiotais gyvenimo bei muzikos kūrimo keliais ir take-liais, rodė, kaip kompozitoriaus gabumai vedė jį į aukštumas.

St. Šimkus buvo patriotas ir visuomenės darbuotojas. Jis

organizavo chorų, lietuviškų vakarus su vaidinimais. Šitaip gyvai dirbdamas, St. Šimkus apkeliavo visą Lietuvą. Yra sukuręs daugiau kaip 250 originalių bei harmonizuotų liaudies dainų, be to, užrašęs apie 1000 liaudies dainų, sukūręs

2345 West 56th St., Chicago, IL 60636, USA.

EVANGELIJOS ŠVIESA, trimėn-

esinis krikščioniškos minties (evangelijų) leidinys, 1987 m. ruduo. Atsakingasis redaktorius ir kasininkas — K. Burbulytis (3426 N. Plainfield Ave., Chicago, IL 60634, USA). Redaktorius — P. Enskaitis (34 Cline Ave. N., Hamilton, Ont. L8S 3Z4, Canada).

operą "Pagirėnai". Klaipėdos konservatorijoje profesoriuo-damas jis ruošė lietuvių dirigentus bei kompozitorius.

Atsikuriančios Lietuvos laikais kompoz. Šimkus buvo atvykęs Amerikon. Lankdamas lietuviškas kolonijas, organizavo chorų, kūrė dainas, rinko aukas Lietuvos atstatymui. Iš Amerikos lietuvių jis surinko 26,000 dol. aukų. Savo dainų melodijomis Šimkus gausiai išiešvijo lietuvių ryšius su paliktu kraštu.

Loreta Venclauskienė savo kalboje apžvelgė kompoz. Šimkaus muzikos bei charakterio bruožus. Lietuvos meilė skatinė jį rinkti liaudies dainas. Jo pritaikytos liaudies melodijos chorams skambios ir lengvos dainuoti. Šimkaus kūryboje būdingi lietuviško romantizmo bruožai. Būdingiausias kompozitoriaus motyvas — tėvynė ir meilė.

Meninę programą sudarė St. Šimkaus muzika. Pianistas Manigirdas Motekaitis paskambino "Lietuvos siluetai" ir akompanavo visoms solo dainoms bei chorui.

Sukaktuvinininko kūrinius padainavo solistai: Audronė Gaiziūnienė, R. Mastienė, A. Brazis ir A. Valiūnas. Minėjimą užbaigė "Dainavos" choras. Scenai atsidarius graži akimirka: visos choro moterys pasipuošusios tautiniais drabužiais. Diriguojant Emilijai Sakadolskieni, choras padainavo "Vėjo dukra", "Ežerėlis" (abiejų žodžiai F. Kiršos) su soliste Gaiziūniene. Pabaigai atliko kantatą "Atsisveikinimas su tėvyne" (A. Baranauskas) su solistais — Braziu, Gaiziūniene ir Mastiene.

Pilna salė klausovų dainaviečiams ir solistams entuziastingai plojo, ypač už kantatą. Priedo choras dar padainavo "Vienas žodis ne kalba". Publikai patinka gražus dirigavimas. Tokių savybių turi E. Sakadolskienė.

P. Petrutis visiem padėkojo ir pakvietė JC kavinę pasivaizinti ir pabendrauti.

Minėjimą sudarė St. Šimkaus 100 metų gimimo sukakties minėjimo programos atlikėjai ir garbes svečiai. Iš kairės: Neris Šimkus, pianistas Manigirdas Motekaitis, dirigentė Emilija Sakadolskienė, rašytojas Stasys Santvaras, sol. Algis Valiūnas, sol. Audronė Gaiziūnienė, sol. Roma Mastienė, Algis Šimkus, sol. Algirdas Brazis

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Skulptorės I. Sakalaukaitės-Pocienės skulptūrų paroda liepos 16 — rugpjūčio 10 d.d. buvo surengta Australijos sostinėje Kanberoje, Chapmano galerijoje. Australijon ji atvyko 1950 m. ir įsikūrė Adelaidėje. Pradžioje reikėsi keramikoje, vėliau susidomėjo skulptūra, 1962 m. baigė Adelaidės meno mokyklą, išjungdama į jos dėstytojų eiles. Skulptorės I. Pocienės darbas būdingas didesnis ar mažesnis abstraktizmas.

Dr. Dov Levin, kilęs iš Lietuvos Plungės, darbuojasi Jeruzalės universiteto dabartinių laikų žydų istorijos institute tyrinėjimų srityje. Yra parašęs visą eilę studijų apie Lietuvos žydus bei jų likimą Lietuvoje. Naujausia jo studija "The Jews and Socio-economic Sovietization of Lithuania, 1940-41" (Part 1) yra išspausdinta leidinyje "Soviet Jewish Affairs", Vol. 17, No. 2, 1987. Autorius, remdamasis statistikos duomenimis, atskleidžia ekonominį žydų nukentėjimą sovietizacijos metais Lietuvoje. Pažymėtina, kad šis Levinas neturi nieko bendro su teiseju Dov Levin J. Demjanuko byloje Jeruzalėje.

Dail. Antano Tamošaičio knygženkliai paroda Kanados sostinėje Otavoje, Carletono universiteto MacOdrum bibliotekoje, buvo surengta spalio 9-30 d. d. Parodai jis sutelkė 70 knygženklų, sukurtų beveik vienoms lietuviams, nes kitataučiai ilgą sąrašą tesudarė nepilną dešimtį. Lietuvių eilėse buvo daug žymybių, tokių kaip Jonas Balys, Kazys Bradūnas, Bronius Budriūnas, Birutė Cipliauskaitė, Paulius Galaunė, Česlovas Grincevičius, Juozas Jakštas, Jurgis Jankus, Juozas Kraklauskas, Henrikas Nagys, Justinas Pikūnas, Jonas Puzinas, Antanas Ramūnas, Simas Šužiedėlis, Antanas Vaičiulaitis. Parodos kataloge įvadą apie dail. A. Tamošaitį ir jo sukurtus knygženklus parašė Ontario provincijos Gananquoje vietovėje prie Tūkstancio salų leidžiamo laikraščio "The Reporter" red. Shawn Thompson.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras Čikagoje rugpjūčio 18 d. pasirašė sutartį su buvusiu generaline Lietuvos konsule Juze Daužvardiene dėl jos ir 1971 m. mirusio generalinio Lietuvos konsulo dr. Petro Daužvardžio archyvų. Visa jų surinkta archyvinė medžiaga atiduodama Pasaulio lietuvių archyviui, kurį dabar su kitomis institucijomis Jaunimo centre tvarko Lituanistikos tyrimo ir studijų centras. Atiduodama medžiaga sudaro konsulato patalpose per ilgus metus sutelkti susirašinėjamai su įvairiomis įstaigomis ir asmenimis, dokumentai, iškarpos lietuvių ir amerikiečių spaudoje paskelbtų rašinių Lietuvai svarbiams klausimais. Yra daug visokių atsiųskimų, memorandumų, kvietimų, programų, suvenyrų.

Balzeko lietuvių kultūros muziejus Čikagoje savo rodinis pavidė įdomia vaizdajuoste apie žymias XIX-XX š. lietuves moteris — "The Wings of Fame: 19th and 20th Century Lithuanian Women". Vaizdajuoste paruošė Dalia Kučėnienė, talkinama Silvijos Kučėnaitės-Foti, aktorės Nijolės Martinaitės, projekto koordinatoriės Eleonoros Katsauskienės ir techninio vadovo Toliaus Šluto. Vaizdajuostėn įtraukta 20 įvairiose srityse pasižymėjusių moterų: Emilija Platerytė, Nijolė Sadūnaitė, Julija Zymanienė (Žemaitė), Gabrielė Petkevičaitė (Bitė), Marija Pečkuskaitė (Šatrijos Ragana), Sofija Čiurlionienė, Ieva Simonaitytė, Zina Katiliskienė (Lionė Sute-ma), dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, Juzė Daužvardienė, Aldona Šliūpaitė, dr. Valerija Raulinaitė, Mary Zolpys, Vincė Jonuškaitė-Zaunienė, Lilija Šukytė, Anna Kaskas, Polyna Stoska, kazimierietė Motina Marija-Kazimiera Kaupaitė, Anastazija Tamošaitienė ir dr. Marija Gimbutienė. Vaizdajuostėn įjungta daugiau kaip pusė tūkstančio skaidrių su įkalbėta medžiaga, apimančia tų moterų sukurtus veikalus, rankraščius, dieno-raščius ir laiškus. Su vaizdajuoste galės susipažinti Balzeko lietuvių kultūros muziejaus lankytojai, nes ji įtraukta į nuolatinių rodinų sąrašą. Kopijos paskleistos JAV švietimo institucijose, kad vaizdajuostės medžiaga galėtų pasinaudoti studentės ir doktorantės.

Klaipėdos laivų remonto įmonės moterų choras veiklos penkmetį paminėjo specialiu koncertu. Šia proga septyniadešimt daininkių turintis choras buvo pavadintas "Deimena". Choriui vadovauja Vilniaus konservatorijos fakultetų Klaipėdoje dirgavimo katedros vyr. dėstytojas P. Misiukevičius. Deimenietės, savo repertuare turinčios E. Griego, P. Čaikovskio bei kitų klasikų kūrinių, ypač stengiasi garsinti Klaipėdoje gyvenančių kompozitorių dainas. Į darbą su "Deimena" įsijungia studentai, atliekantys praktiką, ginantys diplominius darbus.

Spaudai jau yra ruošiamas "Ža-navykų žodynas". Šią vasarą jam žodžių Šakių rajone rinko būrys kalbininkų, mokytojų filologų ir lituanistų studentų. Ekspedicijos dalyviams, pasiskirsčiusiems į tris grupes, vadovavo: Griškabūdris miestelyje ir apylinkėse — Vilniaus universiteto docentas Aldonas Pupkis, Barzdoušės — dėstytojas Arvydas Vidžūnas, Būblėliuose — Šiaulių pedagoginio instituto docentė Janina Kudirkaitė-Jakaitienė. Žodžių rinkėjai, aplankę pagyvenusius šio krašto žmones, sukauptė apie 15.000 kalbos vienetų.

Išiešvijos skulptorius Vytautas Kašuba neseniai įsteigiam Lietuvos kultūros fondui pasiuntė bronzinį sienos kūrinių "Kelionė" ir penkių Lietuvos kunigaikščių medalių — Mindaugo, Gedimino, Algirdo, Kęstučio ir Vytauto. Medalionai, pagaminti iš žalvario pilko liejimo almens, yra apskriti, vienodo 62 cm diametro. Kiekvienas sveria apie 9 kilogramus. Esą laiske primename, kad idėja sukurta tuos Lietuvos valdovų medalius kilo apsilankius Trakų pilyje. V. Kašuba norėtų, kad vieta tiems medaliams būtų šurasta Trakų pilyje.

Akmenų muziejaus rinkinius Mosėdyje papildė Kretingos rajono Nausodžio kaimo gyventojų Stepono Zuberniaus surastas ir padovanotas akmeninis kirvukas, naudotas senolių būityje prieš keturis ar penkis tūkstančius metų. Mosėdyje dabar saugoma apie 14.000 ledynmečio riedulių, rastų Žemaitijos laukuose. Netikėčiausių formų ir matmenų akmenų ansambliai, išradimai įjungti į Bartuvos upės ir dirbtinių tvenkinių pakrantes, gražiai derinasi su retais medžiais, krūmukšniais, vandens augalais. Senoviniame vandens malūne lankytojų laukia smulkesni akmenėliai, praėjusių epochų žmogaus buities reikmenys, įvairių uolienų pavyzdžiai, ledynų slinkimo schemos. Įspūdingai atrodo nedidelis parkas su alpinariumu muziejaus steigėjo ir dabartinio vadovo dr. Vaclovo Into sodyboje. Tvenkiniuose tarp vandens lėlių, netikėčiausių atspalvių lotosų plaukioja gulbės, akį žavi eremurai, 40 rūšių tulpsės, jazminai, apie 130 pavadinimų augalai, atvežti iš įvairių vietovių nuo Baltijos jūros iki Kurilų salų, nuo šiaurės iki Kaukazo. Akmenų muziejų įsteigusiam gydytojui Vaclovui Intui talkina krašto tyrininkai ir gamtos bičiuliai.

Memorialinis Vilniaus rašytojų muziejus buvo įsteigtas 1972 m. vasario 8 d. ankštes, jo poreikį neatitinkančiose patalpose. Šią problemą dabar išspręs šiemetį Antakalnyje atiduotas XIX šimtmečio pabaigos pastatas, atnaujintas pagal architektės G. Filipavičienės projektą. Jame bus pakankamai vietos sutelktiems rodinams, kurių jau dabar yra apie 60.000. Muziejų, turintį septintolika salų, sudarys dvi dalys — memorialinė ir literatūrinė. Salėse bus išdėlioti Vilniuje gyvenusių rašytojų baldai, asmeniniai daiktai ir rankraščiai, atskleidžiantys jų gyvenimą ir kūrybą. Viena salė bus skirta dailės kūriniams, įamžiniams rašytojams. Vidiniu Vilniaus rašytojų muziejaus paruošimu rūpinasi architektas K. Miežinis. Muziejun bus įjungti rodiniai, primenantys K. Korsaką, L. Girą, T. Tilvytį, J. Šimkų, J. Marcinkevičių, J. Paleckį, B. Prancų-Kalionių, K. Borutą, A. Miškinį, K. Inčiūrą, A. Gričių, P. Sirvį, A. Jonyną, Vl. Grybą, Vl. Mozūriūną, J. Dovydaitytį, A. Baužą, V. Valsiūniene, O. Micūtę, A. Liobytę, A. Kubilinską, J. Paukštelį, I. Simonaitytę, B. Radzevičių ir V. Miliūną. Iš šio ilgo sąrašo yra išjungti du — V. Mykolaitis-Putinas ir Antanas Venclova. Putinio muziejus Vilniuje jau atidarytas buvusime jo bute, o A. Venclovos muziejus ruošiamas. **V. Kst.**

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmeninės paskolas nuo 11 %
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	Sutarties paskolas nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 7 3/4%	1 metų 10 1/4%
3 metų term. indėlius 8 %	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	3 metų 11 %
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4%	1, 2 ir 3 metų 9 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 %	RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2%
RRSP ir RRIF (pensijos) ... 7 1/2%	RRSP-1 metų term. ind. ... 8 1/2%
RRSP-1 metų term. ind. ... 8 1/2%	Specialią taup. s-tą 7 %
Specialią taup. s-tą 7 %	Taupomąją sąskaitą 6 %
Taupomąją sąskaitą 6 %	Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 3/4%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 3/4%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Klivlando lietuvių Dievo Motinos nuolatinės pagalbos parapijos knygyne, kurį aplanko ne tik vietiniai tautiečiai, bet ir svečiai. Iš kairės: prel. L. TULABA iš Romos, p. BRADŪNIENE iš Čikagos, klebonas kun. G. K. JAUSKAS, S.J., knygyno vedėjas – p.p. MACKEVIČIAI V. Bacevičius

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
Jieškoti kompromiso, Jeruzalės burmistrą T. Kolleką pakviesdami svečiu kalbėtoju, ne oficiali delegatu. Pastarasis tokių kvietimai atmetė. Nepasirodė ir Tel Avivo burmistras Š. Lahatas, kvietėjams atsi-kirtęs, kad jis nėra Izraelio sostinės burmistras. Panašiai pasielgė ir žydų kilmės Niujorko burmistras E. Kochas, svečio teisėmis pakviestas vadovauti svarstyboms "Governing the Ungovernable". Konferencijos rengėjai jo kelionei netgi buvo įsipareigoję parūpinti privatų lėktuvą. Pasaulio sostinių burmistrų konferencijon svečias E. Kochas buvo paskiriamas kaip didžiausio JAV miesto vadovas atstovauti jame gyvenantiems amerikiečiams, bet jam už Niujorko atstovavimą svarbesnis atrodė Jeruzalės nepripažinimas Izraelio sostine.

Iš keleivinio lenkų laivo "Stefan Batory" Montrealio uoste spalio pradžioje pabėgo lenkų "rock and roll" grupės dainininkas T. Piotrovskis, 22 metų amžiaus. Jis pasirašė politinės globos Kanadoje, siekdamas menininkams būtinus laisvės, kurios sakėsi neturėjęs komunistinėje Lenkijoje. Esmė jam buvo leista kurti tik tas dainas, kurioms pritaria kompartija. T. Piotrovskis buvo reguliarius solistas komunistinio režimo kontroliuojamoje televizijoje ir radijo laido-se. Pasak jo, geriau dirbti Kanados žemės ūkyje, negu būti dainos "žvaigždė" komunistinėje Lenkijoje. Ten liko jo žmona ir šešių mėnesių dukrelė. T. Piotrovskiui, nekalbančiam angliškai, pabėgti iš "Stefan Batory" laivo padėjo laivų keliavusi amerikietė Lucie Meyers. Pirmiausia buvo kreiptasi JAV ambasdon, bet ši atsisakė suteikti politinę globą Amerikoje, kai ją pabėgėlis lengvai gali gauti Kanadoje.

1977 m. vasarą Ontario Bramp-tonui priklausančiame žvyr-duobių sklype, numatytame paversti parku, įvyko skaudi nelaimė – susidūrė du laukams pritaikyti motociklais važinėję paaugliai. Keturiolikmetis Michael McErlean buvo beveik visiškai paralyzuotas su pažeistomis smegenimis. Ontario teismas atsakingu už šią nelaimę pripažino Bramp-tono miestą ir paskyrė \$6,3 milijono baudą sužeistojai išlaikymui iki mirties. Tokia didžiulė bauda sujaukė ligšiolinius draudos nuostatus Ontario provincijoje ir visoje Kanadoje. Draudos bendrovės, nugalėtos teismo paskirtos didžiulės sumos, taip pabrangino imokas, kad atsakomybės drauda tapo nepakeliamu miestams ir net didesniems miestams. Bramp-tono miestas, esantis netoli Mississaugos prie Toronto, kreipėsi į apeliacinį Ontario teismą. Tada kai kurie tėvai buvo sugundyti mados savo paaugliams sūnums pirkti važinėjimui laukams pritaikytus motociklus. Tie paaugliai, negalėdami važinėti viešuosiuose keliuose, savo motorizuotam šėlimui jieško-davo tuštesnių žemės plotų pas kaimynus. Kai kurie atsidau-davo net ir į lietuvių kapines Anapilyje.

Triukšmą keliantis motorizuotas vaikų šiautėjimas aprimo po plačią nuskambėjusios nelaimės Bramp-tono žvyr-duobės, o dabar jį turbūt visiškai užbaigs Bramp-tono miestą išteisinęs ir \$6,3 milijono baudą panaikinęs apeliacinio Ontario teismo sprendimas. Teisėjai vienbalsiai nutarė,

Ateitininkų žinios

Jaunučiai ateitininkai kas antrą sekmadienį daro susirinkimus Priskelimo parapijos klebonijoje 11–12 v.r. Iki Kaledų susirinkimai bus: lapkričio 15, 29 ir gruodžio 13 d. Informacijas teikia: seselė Margarita 534-5773, Elena Barakauskienė 233-7861, Gabija Petrauskienė 232-0737. Tėvai kviečiami vaikučius atvesti tuojau po Mišių. Jaunučiais laikomi I-IV skyriaus, jauniaus V-VIII skyriaus. Visi kviečiami dalyvauti.

Skautų veikla

• Lapkričio 8, sekmadienį, "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai švenčia LSS-gos įsteigimo šventę. Organizuoti dalyvauti 9.30 Mišiose Lietuvos kankinių šventovėje ir iškilmingoje sueigoje didžiojoje Anapilio salėje.

• Spalio 28 d. Toronto Estų namuose posėdžiavo estų, vengrų, latvių, lenkų ir lietuvių skautų vadovai. Ši tautybių (ethnic) skautų organizacija CESC buvo įsteigta 1967 m. Tada buvo suorganizuota ir bendra stovykla vardu "Harmony 77". Nuo tu metų daugiau tokių stovyklų nebuvo, o tik organizuojami bendri suėjimai vieną kartą per metus. Šiais metais nutarta tokių suėjimų organizuoti kovo 5 d. Estų namuose. Iš kiekvienos tautybės turėtų dalyvauti nemažiau 10 žmonių su paruošta programa. M.

• Šių metų Kūčias "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai ruoš kartu su ateitininkais gruodžio 13 d. Priskelimo parapijos salėje.

• "Šatrijos" ir "Rambyno" tauntų bendras posėdis iš lapkričio 29 d. atkeltas į lapkričio 22 d.

Tuntininkai

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniškai įrašo knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Jaunimo kongreso žinios

* Loteriją suorganizavo Toronto –Hamiltono jaunimo grupė, kuri nuo 1986 m. gruodžio mėnesio pastoviai dirba – kongresui. Laimikiai: \$500 dovana iš "Marlin Travel" kelionei; dviem asmenim sezoninis pasas Loretto Ski Resort; lietuvių menininko darbas; po vieną "pizza" per mėnesį vieneriems metams iš "Pizza pizza" bendrovės. Bilietus platina KLJS nariai po Mišių prie kongreso aukų stalo. Traukimas įvyks per jaunimo šokių lapkričio 7 d. Toronto Lietuvių namuose.

* Jaunimo šokiai "Australija laukia" įvyks, lapkričio 7, šeštadienį 7.30 v.v. Toronto Lietuvių namuose. Veiks baras, bus šilta vakarienė, "semi-formal" apranga. Tikslas – sutelkti lėšų kongresui. Rengia Toronto–Hamiltono jaunimo grupė.

* Jaunimas dirba drabužinėse. Nuo spalio iki gruodžio mėnesio vidurio pastoviai visiems renginiams jaunimas dirba Toronto Lietuvių namų drabužinėje, tuo būdu užsidirbdami lėšų kelionei į kongresą. Šis jaunimas taip pat aptarnaus drabužinę Priskelimo parapijoje per "Antro kaimo" vakarą lapkričio 8, sekmadienį, 4 v.p.p. Tai bus proga norintiems paaugliams jaunimo kongresan vykstantiems Kanados lietuvių jaunimo atstovams.

* Toronto–Hamiltono lietuvių

jaunimo atstovai jau yra gavę iš Australijos "Kongreso vadovus" – knygeles. Ršium su knygelese pateiktaiis skyrimais bei diskusiniams klausimais planuojamas atstovams pasirušimas studijų dienoms, kurios įvyks Kanberoje. Tuo tikslu Indrė Čuplinskaitė organizuoja pokalbį su jaunimo organizacijų atstovais apie organizacijų vaidmenį ir KLJ Sąjungą. Atstovams bus apskambinta telefonu ir susitarta dėl datos ir vietos.

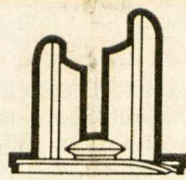
* Atstovų suvažiavimas įvyks spalio 31 – lapkričio 1 d. savaitgalį Priskelimo parapijos patalpose. Sutiko vadovauti pokalbiams: Joana Kuraitė-Lasienė, Rasa Luškevičiūtė-Kurienė ir Gintaras Grušas, PLJS pirmininkas iš Los Angeles, Kalifornijos. Rengia KLJS valdyba.

* Buvusių kongresų dalyvių suvažiavimo nebebus. Organizatoriams nepavyko juos sutelkti.

Gabija

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronto
Tel. (416) 624-8181

TORONTO MIESTAS

Laikraščių ir sunkių daiktų išvežimas

Mirusių prisiminimo diena

1987 metų lapkričio 11, trečiadienį

Nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai (šaldytuvai, sofas, matracai, mediena arba žagarai ir pan.) 1987 m. lapkričio 11, trečiadienį.

Palaikykite laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui trečiadienį – lapkričio 18 d.

PASTABA. Toronte yra 17 stiklinių ir metalinių indų perdavimo sandėlių. Rugpjūčio mėnesį buvo surinkta 273 tonos laikraščių, 56 tonos stiklo ir 3 tonos skardinių dėžučių. Smulkesnių informacijų teirautis telefonu 392-7742.

PRAŠOME NEDĖTI SUDUŽUSIŲ STIKLŲ AR KITOKIŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS ATMATŲ MAIŠUS

R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/4% už 90 dienų term. indėl.
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2% už 1 m. term. indėlius
7 3/4% už 2 m. term. indėlius
8 % už 3 m. term. indėlius
9 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
9 1/4% GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai
8 % už pensijų planą (variable rate)
8 3/4% už 1 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)
6 % už taupymo s-las
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita
4 1/4-5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 1/2%
2 metų 11 %
3 metų 11 1/4% (fixed rate)
su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 1/2% (variable rate)
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicjus iki 75% (kainoto turto).
Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antriniai mortgicjai.

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydį, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju. Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
25 Pineneedle Dr., P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. #51
Islington, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999

232-2322

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaugštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068

ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
• parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
• įrengiu aliuminiais gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklių, rūšių, padidinu namus, verandas
• uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS
STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

PASIRINKITE SAU NAMĄ - su

- * patyrusių atstovų
- * sąžiningu patarnavimu
- * asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS

2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti (vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviestų (1 pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate

Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju i namus

Lietuvos krikščionybės su-
kakties komitetas Kanadoje
paskutinį kartą posėdžiavo
Anapilyje 1987 m. lapkričio 1
d., pirmininkaujant Vyt. Bire-
tai. Išsamiai aptarta visų ren-
ginių programa. Mūsų visuo-
menė prašoma sekti skelbia-
mą programą ir visur gausiai
dalyvauti. Atkreiptinas dėme-
sys į eiseną, kuri prasidės lap-
kričio 14, šeštadienį, tuoj po
koncerto Ryersono politechni-
kos institute (Gerrard St.E.).
Visi koncerto dalyviai kviečia-
mi įsijungti į tą eiseną kated-
ron. Kryžių, plakatus ir žvakes
parūpins eisenos organizato-
riai. Katedroje bus pašventin-
tas lietuviškas kryžius ir atlik-
tos atitinkamos maldos. Po to
prasidės naktinis būdėjimas,
kuriame kas valandą ateis nau-
ja pamaina iki 7 v.r. Jaunimas
budės lauke prie katedros iki
sekmadienio pamaldų 2 v.p.p.

Lapkričio 15, sekmadienį, 2
v.p.p., Toronto katalikų kated-
roje bus bendros pamaldos,
dalyvaujant Šv. Tėvo pronun-
cijui ir kitų konfesijų atsto-
vams. Pamaldų procesijoje
kviečiamos dalyvauti organi-
zacijų vėliavos su palyda. Jos
turi būti prie katedros jau 1.30
v.p.p. Vyresnio amžiaus žmo-
nėms numatomas autobusas
nuo "Vilniaus" rūmų į katedrą
ir iš ten – į Anapilį, kur 5 v.p.p.
įvyks baigminis pokylis. Prašo-
ma iš anksto apsirūpinti bilie-
tais į koncertą ir pokylį.

Lietuvos krikščionybės su-
kakties renginiais Toronte
Prisikėlimo parapijoje rink-
liavos metu spalio 25 d. su-
rinkta \$3249.00. Paaukojo: \$500
– dr. J. A. Sungailos; \$200 – B.
S. Sakalai; \$100 – J. B. Aukštai-
čiai, A. D. Braziai, V. I. Ignai-
čiai, N. Preibienė, V. Skirgai-
la; \$50 – A. E. Abromaičiai, M.
J. Astrauskai, M. S. Bušinskai,
K. B. Čepaičiai, dr. R. A. Kar-
kos, V. Naras, M. S. Petruliai,
P. Sidaras, P. Skabliauskas, J.
Skilandžiūnas. Daug kitų pris-
idėjo mažesnėmis aukomis. Vi-
siems nuoširdžiai dėkoja Lie-
tuvos krikščionybės sukakties
komitetas Kanadoje. Jis taip
pat dėkoja p.p. Danaiciams,
"Time Press Ltd." savininkams,
už atspausdinimą programų
paskaitų serijos "Krikščiony-
bė Lietuvoje".

Pasaulio lietuvių jaunimo
kongresui Australijoje (Kana-
dos liet. jaunimo atstovų kelio-
nei) paaukojo: \$3000 – "Para-
ma"; \$2000 – Prisikėlimo pa-
rijos kredito kooperatyvas; \$50
– A. Bražys; \$20 – V. Kulnys.

Patikslinimas. A. a. Adelės
Dauginienės mergaitinė pa-
vardė yra Pacaitė, o ne Macaitė,
kaip buvo per klaidą išspausdinta
"TŽ" 1987 m. 44 nr. Atsiprašome.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju visoms ren-
gėjoms ir viešnioms už tokį gra-
žų man suruoštą mergvakarį. Nuo-
širdus ačiū vyriausiai rengėjai
p. Sigitai Aušrotienei ir jos pa-
dėjėjoms už įdėtą darbą ir rūpes-
tį. Taip pat ačiū p. V. Jasinevi-
čienei už taip gražų ir menišką
stalų papuošimą. Dėkoju visoms
už gražias ir vertingas dovanas,
kurios bus labai naudingos man
ir Ričardui vedybinio gyvenimo
pradžiai. Aš ir Ričardas esame
dėkingi jums visoms. Niekad ne-
pamiršime jūsų parodyto nuoši-
rūmo.
Dalia Pažerūnaitė

Pajieškojimai

Jieškomas Antanas Pumputis.
Apie jį žinantys arba jis pats pra-
šomi atsiliepti: T. Gaizauskas,
P. O. Box 81, Porto Severn, Ont.
L0K 1S0.

Prašo atsiliepti Aleksą Monkų,
sūnų Kazio, gimusių Šiaulių aps.,
Sauginių k. Vaeļovs Grūšas, sū-
nus Prano, Gvardiečių g. 77, b.13,
Kaunas, Lithuania.

A. a. Adelės Dauginienės at-
minimui vietoje gėlių paauko-
jo "Tėviškės žiburiams": \$25 –
Juzė, Vida ir Pranas Dovidai-
čiai; \$20 – Elena Draudvilienė.

A. a. Adelei Dauginiėnei mi-
rus, reikšdami užuojautą su-
nui Valteriui ir jo šeimai bei
artimiesiems, paaukojo "Tė-
viškės žiburiams": \$20 – Liuci-
ja Skripkutė, Sigitas ir Vytautas
Aušrotai, Aldona ir Petras Ši-
monėliai, Albinas ir Elena
Bočkaitė; \$10 – Albina ir Vytas
Buragai.

A. A. Stefanijos Jagėlienės
atminimui paaukojo "Tėviškės
žiburiams": \$20 – Sigitas ir Vy-
tautas Aušrotai, Aldona ir Petras
Šimonėliai, Kęstutis Bud-
revičius.

A. a. Marijos Basalykienės
atminimui, užjausdami jos vy-
rą Antaną, Angelę ir Jonas Šul-
cai paaukojo "Tėviškės žibu-
riams" \$20.

A. a. Marijos Basalykienės
atminimui, užjausdama jos vy-
rą Antaną, Dana Bartulienė
paaukojo "Tėviškės žiburiams"
\$10.

A. a. Juozo Ankauso atmini-
mui, užjausdami seseris ir bro-
lius, Elena ir Vitas Bilevičiai
paaukojo "Tėviškės žiburiams"
\$20.

A. a. Leopoldo Balsio atmini-
mui 236 SLA kuopa Toronte pa-
aukojo "Tėviškės žiburiams"
\$10.

A. a. Jono Didžbalio penke-
rių metų mirties prisiminimui
žmona Albina Didžbalienė pa-
aukojo "Tėviškės žiburiams"
\$100.

A. a. Olės Klimienės atmi-
nimui, užjausdami dr. Antaną
Pacevičių ir jo šeimą, Sigitas
ir Vytautas Aušrotai paaukojo
"Tėviškės žiburiams" \$20.

Mylimo brolio a. a. Jono Ka-
siulio atminimui Ona Langie-
nė paaukojo "Tėviškės žibu-
riams" \$20.

Mylimo vyro a. a. Albino Ra-
manauskio ir dukrelės a. a. Re-
ginos Ramanauskaitės-Miški-
nienės atminimui Eugenija Ra-
manauskienė paaukojo "Tėviš-
kės žiburiams" \$40.

A. a. Jono Songailos palai-
kų į lietuviškas Šv. Jono kapi-
nes perkėlimo proga J. Kairie-
nė paaukojo "Tėviškės žibu-
riams" \$50.

Vilniečių veikėjas bei žur-
nalistas Jeronimas Cicėnas,
gyvenęs Sioux City, Iowa, mirė
1987 m. spalio 21 d. Jis buvo
uolus spaudos bendradarbis,
autorius knygos "Vilnius tarp
audrų". Jei kas norėtų įamžinti
jo vardą Kanados lietuvių
fonde, prašoma įteikti auką
fondo pareigūnams. (Adresas:
Lithuanian-Canadian Founda-
tion, 1573 Bloor St.W., Toronto,
Ont. M6P 1A6).

Toronto Maironio mokykla nuo-
širdžiai dėkoja visom organiza-
cijom bei asmenim, kurie per
paskutinius mėnesius aukojo,
remdami mūsų pastangas. Paa-
ukojo: \$2735 – "Paramos" kredito
kooperatyvas; \$2500 – Prisikėli-
mo parapijos kredito kooperaty-
vas; \$1500 – Lietuvos kankinių
parapija; \$1500 – Prisikėlimo pa-
rapija; \$500 – Toronto Lietuvių
namų valdyba; \$350 – "Time Press";
\$250 – Buckley Trim; \$100 – KLB
moterų dr. J. J. Volungė; \$28 –
1987 m. X skyriaus abiturientai.
Mokyt. L. Šileikienė paaukojo \$100
atminimui savo vyro a. a. K. Šilei-
kos. "Paramos" valdyba mokslo
metų pabaigutvių proga visiems
X skyriaus abiturientams pado-
vanojo po skaitiavimo mašinėlę
– kalkuliatorių.

Visiems nuoširdūs ačiū!

G. Paulionienė,
mokyklos vedėja

Kanados vasarvietėje Wasagoje, kur daug lietuvių atostogauja vasaros metu, lankosi ir gausios alkanos žuvėdros

SKAITYTOJAI PASISAKO

TAUTOS ŠVENTĖ

Jau kelinti metai spaudoje ke-
liamas reikalas švesti Tautos
šventę rugsėjo 8 d. Toronte, su-
rengiant viešą minėjimą su tai
šventei tinkama programa, kaip
daugelyje vietovių Kanadoje,
Amerikoje ir kituose pasaulio
kraštuose yra daroma.

Tautos šventė yra svarbi, nes
primena mums garbingą mūsų
tautos praeitį, iš kurios semia-
mės stiprybės ir mokome bei auk-
lėjame jaunimą tautinėje dvasi-
oje.

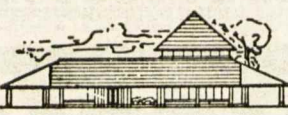
Toronte yra stiprių meninių,
kultūrinių ir tautinių vienetų –
Lietuvių Bendruomenė, šaliai,
Lietuvių namų kultūrinė komisi-
ja ir kt., tik niekas nesiima ini-
ciatyvos. K. D.

GINTARO VERTĖ

Turbūt Kanadoje nerasime ne
vienos lietuviškos, kuri neturėtų
gintaro puošmenų. Kai atvykome
Kanadon, gintaras čia buvo la-
bai mažai žinomas. Kanadietės
klausdavo: "O iš ko tie dirbiniai
padaryti? Kokios tos sagos? Plas-
tikinės?". Daugelis būtų rizika-
vę derėtis, kad gintaro niekada
nematysime "Birks" – pirmaujan-
čioje brangenybių krautuvėje Lon-
done, Ont. Juk tai būtų krautuvės
vardo ir jos turimų brangenybių
pažėminimas...

Tenka girdėti, kad kaikuriuos
mūsų tautietis jaučiasi turinčios
per daug gintarų ir norėtų jų skai-
čių sumažinti, dalį jų išdalinti
ar parduoti. Noriu priminti, kad
jos savo pirkty karolių už \$25 ar
\$35 neparduotų už panašią kainą.
Gal ir baltiečių gintarų nuolatin-
nis parodėlis prisidėjo prie jų
išpopuliarinimo, bet greičiau-
siai dėl to, kad jų ištekliai staig-
a pradėjo mažėti ir kad daromi
įvairūs suvaržymai jų išvežimui
ir pan. Gintaro vertė pradėjo kil-
ti. Minėta ir čia svarbiausia bran-
genybių "Birks" krautuvė šiemet
turėjo didelį rinkinį gintaro puoš-
menų, ir jų kainomis nustebino
pirkėjus bei žiūrovus: didesnės
sagos ar karoliai įkainuoti nuo
\$600 iki \$750! D. E.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

TURNER & PORTER
FUNERAL DIRECTORS LIMITED

436 RONCESVALLES AVE. TORONTO, ONT. M6P 1A6

YORKVILLE CHAPEL 2337 BLOOR ST. W. TORONTO, ONT. M6P 1A6

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

TEL. 533-7954

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilnių Toronte programa

1987 M. LAPKRIČIO 14, ŠEŠTADIENIS

12 v. - LIETUVOS VĖLIAVOS IŠKĖLIMAS Nathan Phillips aikštėje (prie miesto rotušės)

7 v.v. - KONCERTAS RYERSONO POLITECHNIKOS INSTITUTO TEATRO SALEJE: žodinė kantatos aptartis - dr. H. Nagys; giesmė "Šeši simtai metų klūpo" - J. Govėdas; simfonetė "Kryžių kalnas" - A. Stankevičius; atlieka orkestras; kanata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" - H. Nagis ir A. Stankevičius; atlieka jungtinis 150 asmenų choras, solistai - A. Pakalniškys, S. Žiemelytė, R. Strimaitis, V. Verikaitis, vargonų palyda - J. Govėdas, orkestras.

8 v.v. - (apytikriai) - EISENA iš Ryersono politechnikos instituto kiemo į Šv. Mykolo katedrą su lietuvišku kryžiumi, plakatais ir žvakėmis.

9 v.v. - NAKTINIS BUDĖJIMAS Šv. Mykolo katedroje iki 7 v.r.; kas valandą renkasi nauja maldininkų pamaina. NAKTINIS JAUNIMO RENGIMAS BUDĖJIMAS prie Šv. Mykolo katedros - nuo 9 v.v. iki sekmadienio 2 v.p.p.

LAPKRIČIO 15, SEKMADIENIS

2 v.p.p. - IŠKILMINGOS PAMALDOS TORONTO ŠV. MYKOLO KATEDROJE, dalyvaujant aukščiesiems hierarchams, konfesijų atstovams, organizacijų vėliavoms; gieda - Prisikėlimo parapijos, "Volungės" ir Maironio mokyklos chorai.

5 v.p.p. - IŠKILMIŲ POKYLIS - VAKARIENĖ didžiojoje Anapilio salėje (2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont.). Pagrindinę kalbą pasakys buvęs sovietų kalyns PROF. VYTAUTAS SKUODIS.

TORONTO

Anapilio žinios

— Lietuvos kankinių parapijos tarybos posėdis - gruodžio 3, ketvirtadienį, 7.30 v.v., parapijos salėje (ne lapkričio 26, kaip anksčiau buvo kelbta).

— Nuo lapkričio 8, sekmadienio, pradėdami reguliarius sekmadieniniai pietūs po 11 v.r. Mišių. Pietų nebus tik lapkričio 15 d.

— Marijos metų proga Lietuvos kankinių šventovėje Rožinis kalbamas sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių.

— Spalio 28 d. lietuvių kapinėse palaidota ilgametė parapijos choro narė a.a. Stefanija Jagėlienė, 88 m. amžiaus.

— Rengiasi tuoktis Ričardas Petronis su Dalia Pažeraite.

— Lapkričio 8, sekmadienį, "Šatrijos" ir "Rambyno" skautų tūntai, švęsdami lietuvių skautijos įsteigimo sukaktį, organizuoti dalyvauja 9.30 v.r. Mišiose ir iškilmingoje sueigoje. Kviečiama dalyvauti ir visuomenė.

— Paukojo Motinos Teresės labdarai (a.a. S. Jagėlienės laidotuvių proga) \$30 - A. P. Augaičiai; \$20 - B. Stalioraitienė, M. V. Tamulaitė, E. Spilchak, S. A. Kalūz, K. B. Žutautai, A. M. Elijošiai; kapinėms \$180 - J. O. Balsiai (a. a. Juozo Kriaučiūno atm.); religinei Lietuvos šalpai \$100 - E. Juzėnienė, V. J. Plečkaičiai, (a. a. Račienės atm.), P. V. Dalindos; muziejaus statybai \$100 - K. P. B.; parapijai \$400 - V. Drešerio draudos įstaiga; \$150 - J. Kairienė, J. R. Kuprevičiai; \$50 - dr. R. Zabie-lauskas. Misijoms surinkta \$249.

— Mišios lapkričio 8, sekmadienį, 9.30 v.r. - už Alfonsą Daugėla-vičių, 11 v.r. - už a.a. Šeflerių ir Žakevičių mirusius; Wasagoje 11 v.r. - už a.a. Aleksą Rimkų.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 200 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: D. ir R. Puodžiūnai, V. Puodžiūnas, S. Puodžiūnas iš Čikagos ir V. Kairys iš Vilniaus.

— LN valdybos posėdis - lapkričio 12 d., 7.30 v.v.

— Bilietai į LN 35-mečio balių gaunami LN raštineje ir vakarais pas platintojus.

— Vyksta dažymo ir valymo darbai, kurie bus užbaigti prieš LN 35-mečio balių.

— LN socialinių reikalų komiteto ligonių lankytojai prašomi rinktis pasitarimui lapkričio 10, antradienį, 8 v.v. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo kviečiami dalyvauti. Žinantieji apie sergančius arba kitokios pagalbos reikalingus tautiečius prašomi pranešti darbo valandomis LN raštinei tel. 532-3311, bet kuriuo laiku - J. Damburui tel. 769-4891 arba V. Kulniui tel. 769-1266.

Atsiveikindami su a.a. inžinieriu Leopoldu Balsiu, giminės, artimieji draugai ir pažįstami paaugko Kanados lietuvių fondui: \$50 - Stasys ir Elena Keras, G. H. Lapai, dr. A. Pacevičius, I. L. Adomavičiai, D. R. Sonda; \$25 - V. I. Ignaičiai, V. L. Nakrošiai, V. Katalė, V. Anyšienė; \$20 - Jonas Poška, R. P. Budrevičius, V. Matulaitis, I. Kondrotienė, J. Janušas, L. Tamšauskas, V. Kulnys, V. Balsys, Br. Ščepavičius, V. V. Dargis, J. Lukošūnas, I. Rimsaitė, H. Stepaits, J. L. Valevičius, R. Žiogarys, J. I. Meiklejohn, V. Skirgaila, A. K. Vaičiūnas, S. Čepas, Elena Jaskus, Jonas Novog, K. Lukošūnas; \$15 - V. Matulevičius; \$10 - M. J. B. Žekai, B. Sapionienė, P. V. Jankaičiai, K. Gaputis, G. Baltaduonis, H. G. Chvedukai, O. Krygelis, A. Apera-vičienė, I. Pundžiuvienė, P. E. Šernai, V. Šližys, B. Stundžia, F. Mokus, E. Stanaitis; \$5 - J. Skilandžiūnas. Iš viso - \$1000. KLF

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šios savaitės penktadienis - mėnesio pirmasis (ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus); 7 v.v. - Šventoji valanda ir Mišios. Prieš Mišias klausoma išpažinčių. Šis seštadienis - mėnesio pirmasis. Mišios ir Rožinio maldos - 11 v.r.; pensininkų namuose "Vilnius" Mišios - 5 v.p.p.

— Šv. Pranciškaus III ordino šios parapijos kongregacijos mėnesinis susirinkimas ir Mišios šį ketvirtadienį 10 v.r.

— Pakrikštytas Raimundas Andrius, Rūtos (Jonušaitės) ir Vytauto Žilinskių sūnus.

— Spalio 29 palaidotas a.a. Leopoldas Balsys, 69m; lapkričio 2 - a.a. Stasys Briedikis, 71 m.

— Vėlinių proga per visą lapkričio mėnesį kasdien laikomos Mišios už Vėlinių novenai pavestus mirusius - šokiadieniais 8 v., šeštadieniais 9 v., o sekmadieniais 10.15.

— Parapijai paaukojo: \$300 - J. T. Kiškūnai; \$200 - V. N. Liačai; \$150 - M. Žemaitienė; \$125 - B. McKenny; \$100 - B. Dūdienė, P. M. Venskai, A. Š., P. Kudreikis; \$50 - V. A. Adomoni, Z. A. Urbonai, R. Pilipavičius, V. P. Melnykai, J. N. Šimkai; pranciškonų klierių fondui: \$100 - P. V. Gudaičiai; religinei šalpai: \$100 - S. V. Liutimos; novenai: \$200 - V. N. Liačai; \$100 - B. Narbutas, A. Laurinaitis, J. Marčiulaitienė, P. Kudreikis, J. Z. Garaiuskai, M. E. Zabulioniai; \$75 - H. Butkevičius; \$60 - G. S. Norikai, O. Sarūnienė.

— Mišios lapkričio 8, sekmadienį, 8.30 v.v. - už a.a. Edvardą Cirtautą, 9.20 v.v. - už a.a. Juozą Svarinską, 10.15 v.v. - už Vėlinių novenai pavestus mirusius, už a.a. Joną Matulionį, 11.30 v.v. - už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. už a.a. Kotryną Garbaliušienę.

Dėl netikėtos ligos Sofijos Pacevičienės keramikos paroda Toronto Lietuvių namuose š. m. lapkričio 7 ir 8 d.d. neįvyks.

"Antras kaimas", humoristinio teatro grupė iš Čikagos, pasirodys su savo programa lapkričio 8, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisikėlimo salėje. Po programos - vakarienė, paruošta A. Ambrozaitienės. Bus baras, loterija. Bilietai gaunami pas N. Simonavičienę 239-7226 (vakarais).

Dail. Regina Žiuraitienė mazoniai kviečia visus aplankyti jos darbų parodą, kuri įvyks "The Old Post Office" galerijoje (45 Bronte Rd., Oakville, Ont.) nuo lapkričio 10 iki 29 d.). Atidarymas - lapkričio 13, penktadienį, 7 v.v. Galerijos valandos: nuo antradienio iki šeštadienio 10 v.v. - 5 v.p.p., sekmadieniais 1 v.p.p. - 5 v.p.p.

Toronto Mendelsono choras š. m. lapkričio 24, antradienį, 8 v.v., Roy Thomson salėje atliks latvių kompozitoriaus Talivaldžio Keninšo oratoriją "Gloria". Koncertas yra globojamas Baltiečių federacijos. Garbės svečių tarpe bus Ontario gubernatorius Lincoln M. Alexander ir Baltijos kraštų konsulai. Po koncerto galima bus susitikti su gubernatoriumi, svečiais bet artistais ten pat salėje prie baro. Dėl bilietų skambinti: 593-4828.

PARDUODAMAS Lietuvos pašto ženklų rinkinys. Skambinti tel. 782-4931 arba 638-4088 Toronte.

"Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva"

kantata ir kiti kūriniai bus atlikti 150 asmenų choro Ryersono politechnikos instituto salėje 1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v.,

dalyvaujant solistams - A. Pakalniškys, S. Žiemelytė, R. Strimaičiui, V. Verikaičiui ir orkestrui. Kantatos autoriai - poetas H. Nagys ir muz. A. Stankevičius, kitų kūrinių - muz. A. Stankevičius ir muz. J. Govėdas. Bilietai: \$12, \$10, \$8, \$5. Gaunami Toronte: Prisikėlimo parapijoje - pas B. Genčių (532-8531), Anapilyje - pas K. Papajų (621-5468), Hamiltone - Aušros Vartų parapijoje pas E. Gudinskienę (547-1967).

Lietuvos krikščionybės iškilnių BAIGMINIS POKYLIS -

lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje.

Pagrindinis kalbėtojas - neseniai iš Sibiro lagerių paleistas prof. Vytautas Skudis.

Bilietai - \$15 asmeniui (pilna vakarienė). Gaunami pas aukščiau minėtus asmenis. Vietų skaičius ribotas.

[sigykime bilietus iš anksto!]

LKS komitetas Kanadoje

"ATŽALYNAS"

nuoširdžiai kviečia visuomenę į

TRADICINIŲ BAZARŲ-POPIETĖ

1987 m. lapkričio 15, sekmadienį, Toronto Lietuvių namų

Karaliaus Mindaugo menėje. Bazaras - 12.00 v.p.p. Popietė ir meninė programa - 2 v.p.p.

PROGRAMOJE: visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės. Turtinga loterija, bazaras, kava ir pyragai.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį - dainuojantį jaunimą. TĖVŲ KOMITETAS

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos Toronto skyriaus ir jo rėmėjų rengiama

METINĖ ŠVENTĖ -

1987 metų lapkričio 22, sekmadienį, 5 valandą po pietų, Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE: kun. dr. VALDEMARO ČUKURO paskaita, sol. Lindos Marcinkutės koncertas, vakarienė.

Visi ir visos kviečiami dalyvauti.

lėjimas - \$18, pensininkams ir studentams - \$15.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO

25 METŲ VEIKLOS

MIRĖJIMAS

su menine programa ir B. Stanulienės paruošta vakariene įvyks

š. m. gruodžio 5, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose.

Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijų salėse arba Toronto Lietuvių namuose pietų metu. Dėl rezervacijų skambinti H. Stepaičiui 233-8396. Bilietų kaina - \$15.00.

Kanados lietuvių fondas

"AUSTRALIJA LAUKIA..."

jaunimo šokiai jaunimo šokiai jaunimo šokiai

Toronto Lietuvių namuose lapkričio 7, šeštadienį, 7 v.v. \$12

Apranga - pusiau formal... pusiau ne...

Šiltas maistas, baras, loterija "Koala draw"

Muzika - grupė "Skandals" ir D. J.

Informacija: Loreta Stanulytė (416) 231-4937

KLJ sąjunga

Kanados "Juodojo kaspino" dienos komitetas lapkričio 24 d. "Royal York" viešbučio Concert Hall salėje ruošia vakarienę, kurios metu kalbės Kanados krašto apsaugos ministras Perrin Beattie. Jo kalbos tema "Kanada ir Atlanto sąjunga: taika su laisve ginant". Bilietų kaina - \$35. Norintys paremti JKD komitetą dalyvaujant vakarienėje, prašomi skambinti 533-3292. Priėmimas - 6 v.v., vakarienė 7 v.v.

Kapinių lankymo diena lapkričio 1, sekmadienį, susilaukė labai daug lankytojų. Pamaldose lietuvių kapinėse da-

lyvavo tūkstantinė minia, suvažiuoti iš Toronto, Mississaugos, Hamiltono, St. Catharines, Delhi, Londono, Sudburio ir kitų vietovių. Mišias koncertavo 6 kunigai. Giedėjo Lietuvos kankinių parapijos choras ir sol. V. Verikaitis. Pamokslą sakė kun. K. Kaknevičius. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu. Pašventinta visa eilė naujų paminklų. Gausūs dalyviai Anapilio salėje stiprinosi Anapilio moterų būrelio paruoštais valgiais.

Tautos fondui paaukojo: \$25 - Juozas Čebelis; \$20 - Balys K. Poška; \$15 - M. Gegužis.

MONTREAL

Montrealio lietuvių aukšnio amžiaus klubo "Rūta" ruoštas bazaras spalio 24 ir 25 dienomis AV parapijos salėje praėjo su pasisekimu. Prie šio bazaro paruošimo beveik visą vasarą dirbo klubo narės, vadovaujamos Eugenijos Urbonaitės, kuri ir bazaro skyrius išdėstė. Žmonių atsilankė gana daug. Visi domėjosi rankdarbiais bei įvairiomis loterijomis. Svečių tarpe buvo ir Verduno burmistras Raymond Savard, buvęs parlamento narys.

AV parapijos choristų organizuojama išvyka autobusu į Torontą pasiklausyti "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvos" kantatos neįvyks, nes per mažai keleivių. Vis dėlto nemažas skaičius montrealiečių ta proga važiuos į Torontą kitomis susisiekimo priemonėmis.

KLK moterų dr. jos Montrealio skyriaus metinė šventė bus paminėta Mišiomis AV šventovėje gruodžio 6 d., 11 v.r. Po pamaldų pas sešes vyks susirinkimas su dr. Ilonos Maziliauskienės-Gražytės paskaita.

Vasario 16-tosios minėjimas numatytas vasario 20 d. Pagrindinių kalbėtojų sutiko būti PLB valdybos pirm. inž. Vytautas Kamantas. Kentauto ir Sue Vasiliauskų, gyvenančių Bristol, NB, sūnelis pakrikštytas Alexander-Thomas vardais.

A.a. Elena /Juzulaitytė/ Petruskienė, 81 m. amžiaus, mirė spalio 12 d. Palaidota spalio 15 d. Mount Royal kapinėse. Liūdi sūnus su šeima ir kiti giminės. B. S.

A. a. Čarli-Kazimierą Ambrosą palaidojus. Ankstyvą nepriklausomos Lietuvos rytą gimė Čarli-Kazimieras Suvalkijoje, Sasnavos parapijoje. Mokėsi lietuvių mokykloje. Vasaromis gyveno tėviškėje, dirbdamas ūkyje. Dar vaiku būdamas braidžiojo po Šešupės apsuptas lankas ir pačią Šešupę. Iš gausios Ambrosų šeimos (5 broliai, 2 seserys) pirmoji į Kanadą išvyko sesutė, o po kiek laiko ir 21 m. Čarlis, tuo laiku - Kaziukas.

Gavęs neblogą darbą prie statybos, vėliau atsikvietė ir kitą brolių. Montrealyje buvo neblogai įsikūrę visi broliai Ambrosai. Čarlis, gavęs žinią iš Lietuvos apie motinos mirtį, grįžo, dar kiek joje pasilikio. Tada susitiko savo vaikystėje pažintą Izabelę Gudynaitę, susižadavo ir vėliau ją atsiėmė į Montrealį, kur įvyko vestuvės. Jų santuoka sulaukė 57 metus. Čarlis savo krašto nepamiršo, ja-

A. a. ČARLIS-KAZIMIERAS AMBRASAS

me lankėsi kelis kartus, nuolat palaikė ryšį, rėmė gimines. Įsikūręs Montrealyje, buvo veiklus savo parapijos ir LVD klubo rėmėjas, dirbęs klube kaip baro tarnautojas. Visi lietuviai jį pažinojo kaip geros širdies ir dosnios rankos lietuvi. Nuo pat atvykimo priklausė parapijos chorui jau nuo klebono Vyšniausko laikų. Kol sveikata leido, giedėjo tenorū ir ilgą laiką buvo choro seniūnu, o paskutiniū laikų - choro globėju. Choru rūpinosi, tardavo skatinantį žodį, mylėjo jaunimą.

Kas suskaičiuos jo gerus darbus, aukas, ypač savo parapijai, nuo pat jos pradžių! Jis skaitė ir rėmė lietuvių spaudą. Kada tik užeisi, rasi jį skaitantį laikraštį. O laikraštį ant stalo visokių. Nesitilieka ir Izabelė - kur Čarlis, ten ir ji, gieda chore altu, taip pat ilgai, kaip ir jos vyras. 83-ji Čarlio amžiaus metai buvo sunkūs.

Pirmiausia senatvės liga pakirto kojas, vėliau atmintį ir galutinai jį visą. Keturi mėnesiai išbuvo ligoninėje, mirė 1987 m. rugsėjo 24 d. Laidotuvės buvo iškilmingos, dalyvaujant daugybei parapijiečių iš abiejų parapijų ir iš toliau atvykusių. Mišias atnaujo klebonas kun. St. Šileika, giedoj solistai ir susirinkę iš abiejų parapijų choristai, nors chorvedžio kun. P. Milox dar nebuvo grįžusio iš Europos. Kapinėse, jį laidojant, buvo užberta ant jo karsto žemės iš Lietuvos, kurią Izabelė bvo surinkusi. Sugiedota "Viešaties angelas" ir "Marija, Marija".

Išlėkis ramybėje, mielas Čarli-Kazimierai! Tavo dvasia dar ilgai bus su mumis. S. Skučienė

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSACOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS - virš \$23,000,000 REZERVAS - virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/2%	Taupymo - special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo - su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	8 1/2%	Taupymo - kasdieninės	5 %
180 d. - 364 d.	7 3/4%	Einamos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/2%	RRIF - RRSP - term.	9 1/4%
60 d. - 119 d.	7 1/4%	RRIF - RRSP - taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11%, asmeninės - nuo 11%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Pentadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
Sekmadieniais	10.30-12.30	—	10.30-12.30

atliktus mezginius bei rankdarbius. Žymi parodos dalis buvo skirta Roko Stepaičio medžio skulptūroms, bareljefams ir paveikslams. Jo darbai imponuojantys savo dydžiu, teta įvairumu ir kūrinių išbaigtumu. Jis yra savamokslis, dalyvauja Barrie, Ont., miesto dailės draugijoje, yra surėgęs savo darbų parodas įvairiose vietose kanadiečiams ir laimėjęs premijų. Tai liudija jo darbų albumas bei laikraščių iškarpos. Adeles Katalienės medžio skulptūros byloja apie daromą pažangą. Jinai jau nebe pirmą kartą pasirodė visuomenei.

Si paroda atskleidė mažai žinomą visuomenei faktą, kad yra talentų, kurie neturėjo galimybių mokytis meno mokyklose, tačiau vien savo jėgomis pasiekė gražių rezultatų.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

NERUKANTI PENSININKĖ įieško buto. Skambinti tel. 534-5752 Toronte.

TIKRAS BICIŲ MEDUS parduodamas Anapilio knygynė ir Prisikėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima jo gauti pas bitininką Joną Norkų Hamiltone tel. 389-8179.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama sale, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.